

Naročnina
 za državo SHS:
 za celo leto naprej Din. 120.—
 za pol leta " " " " 60.—
 za četrt leta " " " " 30.—
 za en mesec " " " " 10.—

za inozemstvo:
 celoletno " " " " Din. 216.—
 mesečno " " " " " " 18.—

Sobotna izdaja:
 v Jugoslaviji " " " " Din. 15.—
 v inozemstvu " " " " " " 35.—

Posamna štev. 75 par.

SLOVENEK

Gene Inzeratom:
 Enostolpna pettina vrsta malb
 oglaš. po K 4.— in K 6.—
 velik oglaš. nad 45 mm vs
 šine po K 8.—, poslana itd
 po K 12.—

Pri večjem naročilu popust.
 Izbaja vsak dan izvzemski
 ponedeljka in dneva po prazni-
 ku ob 5. uri zjutraj.

Mesečna priloga: Vestnik SKZ
 Poština plačana v gotovini.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
 Rokopisi se ne vračajo; nevrnkrana pisma se ne
 sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, upravn. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran.
 ljubljanske št. 850 za uporačno in št. 349 za oglaš.
 zagreb 39.011, sarajev. 7563, praška in dunaj. 24.797

Pred usodnimi dogodki.

Naša razrvana notranja politika je zastrla obzorje naše zunanje politike tako, da naša javnost niti jasno ne vidi, kaj se godi okrog nas. Stojimo pred važnimi dogodki tako na jugu, kakor na severu. Naši južni sosedi, Italijani, pripravljajo se, da podpišejo v Genovi sklopljen sporazum med našo državo in Italijo, katerega pa moramo z naše strani pred podpisom vsaj toliko spremeniti, da bodo naše »manjšine« v Julijski krajini imele vsaj one pravice, kakor jih zahteva Italija za svoje »manjšine« v naši državi. Da je vsa ljubezen do nas, da so vse besede, ki so se ob obisku italijanskega kralja v Primorju slišale, več ali manj le fraza, dokazuje dovolj dejstvo, da so teroristični fašisti takoj po odhodu kralja iz Sežane inscenirali tamkaj krvavo batinanje v Opatiji in Voloski, kjer se niso omejili samo na pretepanje naših miroljubnih hrvaških mladeničev, ki so prišli na nabor, ampak da so celo zažgali čitalnico »Zore« ter s tem pomnožili za en »unaški čin« številno svojih zlodejstev. To vse so storili pod zaščito in z asistenco svojih karabinierjev, oficirjev in detektivov, kar pomenja državno zaščito lopovščine. Pri tem incidentu pa je zanimiv še en važen moment. Stojimo ravno pred sklicanjem konference oziroma italijansko-jugoslovanske komisije v Opatijo, kjer se naj pričenejo pogajanja in proučevanja reškega vprašanja. Na kraju, kjer naj se sestane komisija, takorekoč komisiji pred nosom, pretepa se naš narod, zažiga narodna lastnina in to pod zaščito one državne oblasti, ki se hoče z nami pogajati. Še zanimivejša pa je dejstvo, da so italijanski fašisti iz Opatije, Lovran in Voloske iskali pomoči pri fašistih na Reki, torej na ozemlju, kjer nimajo ničesar iskati, na ozemlju, ki naj tvori »svobodno državo« in o čije usodi naj razpravlja baš ona komisija. Ta nesramnost in razni mejni incidenti, »uslužnost«, s katero Italijani n e izpraznejo tretjo cono v Dalmaciji, nam vsiljujejo misel in zavest, da njihove besede in obljube res niso ničesar drugega, kakor res samo lepe besede in boljube, da pa so ostali zvesti svojim načelom, da besedam in obljubam ne sledijo nikdar dejanja. Zato bi bilo umestno, da naša vlada vsa ta fakta registrira in se ne prenagli s podpisom jugoslovansko-italijanskega sporazuma, dokler Italija ne bo samo obljubljala, ampak tudi do zadnje točke izpolnila svoje obljube ter na ta način našemu življu v Primorju dala možnost prostega razvoja na kulturnem, političnem in narodnem polju.

Poglejmo sedaj še malo na sever. Znano je, da Avstrija že od prevrata sem samo vegetira, da je na robu propasti, da danes niti berač ne pobere več »eno« avstrijsko krono, da pa od dne do dne narašča stremljenje, da se Avstrija priključi Nemčiji. Sedaj jače, sedaj tišje se izraža skozi vsa leta ta želja in še danes so nam v spominu prizori, ki so se odigravali na tirolsko-bavarski meji, kjer so navdušeni Tirolci porivali mejnike med obema državama. Če bi takrat po Evropi ne zarožljali z orožjem, priključitev Avstrije k Nemčiji bi bila danes gotova stvar. Prepričani smo, da bo prej ali slej prišlo do te spojitve in ravno radi tega moramo biti opretni. Zgubili smo našo Koroško, zgubili naše krvne brate in setre onkraj Karavank z nesrečnim plebiscitom leta 1920. Srce se nam je takrat znova napolnilo s tugo in to tembolji, ker so nam pred kratkim odtrgali od narodnega telesa južni sosedi naše najtrše brate Primorce in se krvaveča rana še ni bila zacečila. Ko se je pozneje pojavila tendenca za priključitev Avstrije k Nemčiji, je baš naša država s svojo intervencijo in grožnjo, da v tem slučaju zasede ne samo celo Koroško, marveč tudi ozemlje bivše Štajerske gori do Gradca, prepredila to priključitev. Sedaj je Avstrija zopet enkrat pred banke-rotom. Zopet se pojavljajo isti znaki kakor pred zadnjo krizo. Zopet nam grozi nevarnost, da bodo na naših lepih, slovenskih Karavankah stale nemške straže s svojimi »pikelhavbami«. Na Koroškem so takoj po plebiscitu Avstriji pozabili na dane obljube, da bo slovenski živelj enakopraven nemškemu, pričela so se preganjanja naših zavednih Slovencev, pretepi, požigi, napadi itd. tako, da je postalo življenje naših

bratov v Korotanu pravo robstvo. Nemški fašisti, ki se imenujejo danes še »Heimatsdienst«, ogrožajo življenje in imetje naših bratov, sester in naše dece v taki meri, da tega ni mogoče opisati. V zadnjem času pričela so se oboroževati nemškonacionalna društva, poslanec dr. Angerer potuje po Koroški in propagira priključitev Avstrije k Nemčiji, vlada stoji mirno ob strani in ne gane z mazincem, če se godi nad našim ljudstvom najstrašnejše nasilje. Nujna potreba je, zdaj bolj kakor kedaj prej, da naša vlada pazno sledi tudi dogodkom na naši severni meji, da nas ne bodo dogodki

presenetili in da bomo pripravljeni v pravem trenutku, da rešimo naše zaslužnjene brate, ki pričakujejo baš od nas svoje odrešenje.

Tako stojimo danes na jugu in na severu pred važnimi dogodki in naša sveta dolžnost je, da opozorimo našo vlado na ta dejstva. Doslej je naša vlada postopala vedno lojalno, mirno lahko rečemo, prelojalno, napram sosedom, ki so se vedno ponášali napram nam sovražno, čas bi bil, da se zdrami in da pokaže odločnost, ki je potrebna, kadar gre za zaščito krvi naše krvi.

Ostra debata o volivnem zakonu.

ZDRUŽEN NASTOP VSEH SOCIALNIH STRANK PROTI VLADNI »VEČINI«.
 — OPOZICIJA NAPOVEDUJE NAJOSTREJŠO TAKTIKO V PARLAMENTU.

Belgrad, 17. junija. (Izv.) Ob 4.30 se je nadaljevala seja zakonodajnega odbora, ki se je prekinila ob 12. in pol. — Posl. Stjepan Barič (Jugoslov. klub) pravi, da ne more razumeti, kako je mogla vlada predložiti načrt o volivnem zakonu, kateremu nasprotuje velik del vseh parlamentarnih strank. — Dr. Hohnjec je ostro obsodil volivni načrt, ki da je veliko slabši kakor volivni zakon iz leta 1920. Naša država je najnovejšega datuma, a njena ustava, njeni zakoni so najreakcionarnejši. Ženske so popolnoma izključene od volitev. Kombinacija sistema okrajnih (sreških) kandidatov je jako čudna. Če volivni zakon ne garantira, da dobi vsak okraj svojega poslanca, čemu so torej sreski kandidati. Končno je izjavil, da Jugoslov. klub odločno odklanja ta načrt volivnega zakona. — Minister za notranje stvari dr. Voja Marinković zagovarja vladni načrt. — Posl. Miloš Moskovljevič (zemljoradnik) potrjuje stališče, ki ga je že prej naglašal posl. Lazič. — Posl. Nastas Petrovič (radikalec) se zavzema za predležeci volivni zakon in pravi, da so male stranke nevarnost za red in delo v narodni skupščini. Zdrave razmere so le mogoče, ako pridejo v narodno skupščino velike stranke, kajti le od teh se more pričakovati uspešno pozitivno delo. — Demokrat P. Čubrovič kritizira načrt, vidi pa v njem tudi dobre strani. — Minister za izenačenje zakonov Marko Trifković brani zakonski načrt. — Nato se debata zaključila. Besedo dobi zemljoradnik Jovan Jovanović, ki poda v imenu vse opozicije naslednjo izjavo:

»V imenu zemljoradniške stranke, jugoslovanske ljudske stranke, socialistične stranke, republikancev in narodnih socialistov smatra opozicija načrt volivnega zakona, kakor ga je predložila vlada in kakor ga namerava sprejeti zakonodajni odbor, kot napad na demokracijo naše države. Volivni zakon jača nesorazmerno gotove politične skupine in šibi ostale. Na ta način utegne priti do tega, da postanejo manjšine v narodu večine v narodni skupščini. Po tem zakonu velik del naroda ne bo prišel v parlamentu do pravega izraza in ne bo imel nobenega vpliva na potek politike in upravo države. Po našem mnenju bo posledica tega volilnega zakona nenaravno ojačenje in favoriziranje elementov, ki v resnici ne predstavljajo večine v posameznih pokrajinah države, ker se bodo ti elementi ravno vsled določb tega zakona obrnili kompaktno proti narodnim elementom, organiziranim po strankah, in bodo postali večina. Kako škodljivo je to za velike interese države in demokracije, bo uvidel tudi vsak politični diletant. Mi smatramo, da mora biti v narodni skupščini zastopana vsaka stranka in vsako socialno gibanje sorazmerno po svoji moči v ljudstvu. Le oni volilni sistem, ki to omogoča, more služiti velikim interesom demokracije in narodne države. Zaradi tega predlagajo opozicionalne stranke, naj se predležeci načrt volivnega zakona vrne pododseku, da ga nanovo predela in da ga prilagodi tem načelom. Ako pa bi večina ostala gluha za naše zahteve in bi predležeci načrt sprejela kot podlago za podrobno debato, potem izjavljajo zastopniki opozicije v tem odboru:

1. Zastopniki opozicije se ne bodo več udeleževali delovanja in sprejetja takega volivnega zakona. Prepuščajo vladi in večini odgovornost za tako slab zakon. 2. Zastopniki opozicije izjavljajo tudi, da bodo napram vladi in večini z ozirom na ta atentat na demokracijo in interese države revidirali svojo dosedanjo taktiko v pogledu parlamentarnega delovanja. Ako sprejmeta vlada in večina ta volivni zakon, vsilita s tem opoziciji dolžnost, da dokáže z vsemi razpoložljivimi sredstvi narodu, da ne nosi nobene odgovornosti za usodepolne posledice tega volivnega zakona.

Nato preide zakonodajni odbor na glasovanje o tem predlogu opozicije, naj se načrt volivnega zakona vrne pododseku. Zanj glasuje le manjšina, ki nato vstane in zapusti dvorano. — Zakonodajni odbor sprejme nato predlagani načrt v splošnem z 21 proti 8 glasovom, t. j. onim poslancem, ki so zapustili dvorano. Predsednik naznanja, da je zakonski načrt sprejet v načelu in zaključil sejo ob 7. uri zvečer. — Prihodnja seja zakonodajnega odbora bo v ponedeljek z dnevnim redom: Podrobna razprava o volivnem zakonu. Opozicija na tej seji ne bo sodelovala.

OTVORITEV ZAGREBSKEGA VELESEJMA.

Zagreb, 17. junija. (Izv.) Danes ob enajstih dopoldne se je vršila slovesna otvoritev zagrebskega velesejma. Otvoritvi so prisostvovali zastopniki civilnih in vojaških oblastev, kakor tudi odposlanci mnogobrojnih gospodarskih korporacij.

IZJEMNE NAREDBE V ZAGREBU UKI-NJENE.

Zagreb, 17. junija. (Izv.) Policijsko ravnateljstvo je danes dopoldne ukinilo tekom zadnjih dni izdano odredbo glede zapiranja javnih lokalov, v katerih se točijo alkoholne pijače. S tem se zopet uveljavljajo prejšnje odredbe, ki se tičejo policijske ure v omenjenih lokalih.

PRINC GJORGJE.

Pariz, 17. junija. (Izv.) »Tel. Komp.« poroča da je bil na zahtevo našega poslanika v Parizu princ Gjorgje spoznan za javnosti nevarnega živčno obolelega človeka in je bil vsled tega oddan v sanatorij. Kakor se zatrjuje, je odposlal kralju Aleksandru in ministrskemu predsedniku Pašiču pismo v katerem jima sporoča, da se bo

poslužil sile, če se mu ne pripoznajo vse pravice prestolonaslednika. (O princu Juriju smo v angleških in ameriških listih brali že cele kupe najrazličnejših vesti, od katerih se pa nobena ni izkazala za točno. Podobno bo tudi s to vestjo.)

NIKOLA PAŠIČ.

Belgrad, 17. junija. (Izv.) Kakor se doznava iz vladnih krogov, so zdravniki navsvetovali ministrskemu predsedniku Pašiču, naj se zopet poda na lečenje. Njegova soproga in hčerka že bivata na Bledu.

VOJNI MINISTER O UBOJU SVETKA.

Belgrad, 17. (Izv.) Vojni minister je odgovoril na interpelacijo poslanca Žebota in tovarišev, da bo vojak Bogdanović, ki je na kolodvoru v Slov. Bistrici ustrelil rekruta Svetka, prišel pred vojno sodišče in da bodo svoji ustreljenega dobili odškodnino.

SANACIJA AVSTRIJSKIH FINANC.

Dunaj, 17. junija. (Izv.) Avstrijska vlada je izdelala načrt za sanacijo financ in bo v sredo predložena parlamentu. Govori se, da bo vlada v slučaju, če parlament ne sprejme tega načrta, odstopila.

Notus Ignotus: Kriza pravoslavne ruske cerkve.

Pravoslavna cerkev preživlja zopet krizo. Po padcu carskega režima se je sklicala cerkveni zbor ruske pravoslavne cerkve, ki je izvolil patriarha v osebi škofa Tihona na čelu vrhovne cerkvene uprave, sestojče iz škofov, duhovnikov in lajkov. Koliko je ta uprava storila za konsolidacijo cerkve in njeno reformo po padcu njene vidnega nekanoničnega poglavarja, cerkva, ni znano. Veliko gotovo ni mogla storiti, ker je bila po oktobrski boljševiški revoluciji leta 1918 izpostavljena mestoma naravnost mučniškemu preganjanju boljševiških mas, bodisi da je to izhajalo iz načelnega brezverstva, bodisi iz tekom zadnjih stoletij čimdaljebolji naraščajočega sovražstva muzikov proti s caristično strahovladno zvezani in svoje krščanske dolžnosti zanemarjajoči pravoslavni cerkvi. Po začetnem nad vse krvavem preganjanju je nastopil daljši odmor, ker se je začela širokih mas zopet polasčati verska ideja. (Maksim Gorkij, boljševik, piše te dni o naraščanju starega verskega duha v rdeči armadi.) Na ta način zopet omogočeno delo notranje povzdige in reforme pravoslavne ruske cerkve pa so pričeli zopet motiti najrazličnejši dogodki, o katerih pa je le malo izvestno. Na lanskem kongresu v Velehradu je P. d' Herbigny poročal, da je znani fantastični abnormalni menih Ilidor začel snovati nekako sovjetsko pravoslavno cerkev in da se je ukrajinska cerkev od moskovske popolnoma oddelila; zdi se pa, da slednja moskovskega patriarha vendarle vsaj quoad honorem priznava in da se je tudi Ilidorova akcija razblinila. Iz najrazličnejših drobni novic se je pa dalo res sklepati, da se v pravoslavni cerkvi vrši dalje tih notranji boj med staro, v carističnih tradicijah temelječo, in novo demokracično strujo. Ker ruska inteligenca sploh trpi na načelni programatični jasnosti, ni mogoče presoditi, kakšno vlogo igra protiboljševiški, oziroma boljševiški moment bodisi v prvi, bodisi v drugi struji.

Kriza je izbruhnila pred par meseci, ko je sovjetska vlada sklenila konfiskacijo cerkvenih dragocenosti v prid gladujočemu prebivalstvu. Sovjetski listi so trdili, da se je patriarh Tihon z večino škofov oddajanju cerkvenih dragocenosti sploh protivil, da bi se odpor ljudstva proti konfiskaciji ikon vporabil v namene politične reakcije. Patriarh pa je izjavil, da ni bil načeloma proti vporabljanju cerkvenih stvari za utešitev ljudskega glada, marveč da je hotel, da naj to akcijo vodi in izpelje cerkev sama, da se ne kršijo kanonična pravila. Gotovo je, da je večina ruskega episkopata še vedno carističnega duha, v katerem je bila vzgojena. V zadevi ikon pa je stališče patriarha bilo brez dvoma pravilno, ne glede na patriarhove politične simpatije ali antipatije. V tem nas potrjuje dejstvo, da so sovjeti zaradi tega dekreta obsodili na ječo od pet let do treh mesecev tudi tri katoliške duhovnike Poljake: Lisovskega, Vasilevskega in Tomaszevskega. (Drugi zaradi siromaščine katoliške cerkve v Rusiji sploh ni bila prilika soditi.) Pač pa je bilo več pravoslavnih škofov in duhovnikov obsojenih, med njimi nekateri na smrt, patriarh Tihon pa, če se ne motimo, na petletno ječo. V tej stvari je posredoval tudi Vatikan v prid patriarhu in verski svobodi, dasi je jako značilno, da se patriarh Tihon ni obrnil na pomoč na Vatikan, ampak na anglikanskega primasa Kenterbrijskega, ki je potem od svoje strani prosil tudi papeža za posredovanje, ne vedoč, da je Pij XI. to storil še pred to prošnjo za intervencijo.

Stvar pa se ni na tem ustavila. Del pravoslavne duhovščine (ne vemo, ali je mnogosteven ali ne) je pri tej priliki zavzel nekoliko presenetljivo stališče. Mogoče, da je med rusko nižjo duhovščino znaten del izrecnih pristašev boljševiškega režima, ker je bil ruski nižji pravoslavni kler pod carskim režimom po zaslugi carizmu brezpogojno pokornega episkopata popolnoma proletariziran in je živel skrajno bedno življenje. Ostali pa najbrže niso komunisti, ampak so sploh demokracičnega naziranja. Ti so kljub očitno persekuto-

rčnemu značaju sovjetskega dekreta zavzeli stališče, da bi do tega ne bilo prišlo, ako bi bila vrhovna cerkvena uprava prišla režimu bolj blagobotno nasproti, oziroma če bi pravoslavna cerkev iskala in našla boljše odnose do posvetne oblasti na podlagi široke demokratizacije cerkve. Razume se, da so sovjeti to gibanje podpirali in da je odstavka Tihona od patriarškega mesta s to akcijo v zvezi. Na čelu temu gibanju stoji škof Antonin, ki je zavzel očitno patriarhu nasprotno stališče in dosegel, da se je postavila cerkvi na čelo nova začasna vrhovna uprava, v kateri sedijo takozvani progresivni duhovniki Krasnicki, protijerej Bjelkov in Kalinovski ter nekaj drugih lajkov. Pristaši kanonično od cerkvenega zbora izvoljenega patriarha označujejo ta čin kot samozvanstvo, dočim je moskovsko škofljsko sobranje označilo novo cerkveno upravo za kanonično. Ta spor bo na vsak način rešil drugi cerkveni zbor v Moskvi, ki se sestane po vsej priliki še letos v Moskvi in na katerem bosta obe struji gotovo v svojem velemeno trčili druga ob drugo, zlasti ker bodo sovjeti s pomočjo rdeče armade, v kateri je večina kmetske, religijske še zelo udane mase, napeli vse sile, da progresivna struja dobi upravo cerkve v roke. Po vseh vaseh se zbirajo podpisi proti patriarhu in za novo kmetskemu in delavskemu narodu prijazno cerkveno upravo.

Škof Antonin se je medtem trudil, da uredi razmerje med cerkvijo in državo. Prdelagal je Ljenuzu že maja meseca, naj se pri osrednjem izvrševalnem odboru sovjetov ustanovi poseben odbor za cerkvene zadeve, kateremu bi stal na čelu pravoslavni škof. Podobno naj bi ta osrednji odbor imel svoje pooblaščenice po posameznih gubernijah. Na ta način naj bi se potom izkušnje sčasoma ustanovile juridične norme, ki naj bi tvorile podlago za stalne pravne odnose med cerkvijo in državo. Dasi je Antonin v tem svojem predlogu naglašal, da ga stavlja v interesu sovjetske vlade, da ji pomaga pri delu konsolidacije Rusije, sovjetska vlada na njegovo vlogo še sedaj ni odgovorila, ker je zelo težko verjetno, da bi hotela odstopiti od svojih smernic, ki gredo za popolno ločitvijo cerkve od države.

O episkopu Antoninu, katerega rodbinsko ime je Granovski, vemo od osebe, ki ga dobro pozna osebno, da je iz številnih onih redkih ruskih škofov, ki so odločno obsojali bogokletni cesaropapizem in bil zato vedno hudo preganjan. Leta 1904. je bil arhimandrit ter zaradi svojih nazorov kot rektor semenišča odstavljen ter se je nahajal pod nadzorstvom v Aleksandro-Nevskej lavri, dasi so mu uradno pustili naslov načelnika duhovnega cenzurnega komiteja. V revolucijskem letu 1905. je postal škof in je 17. oktobra, ko je car Nikolaj II. bil prisiljen proglasiti »konstitucijo«, svojevoljno izbrisal v liturgiji iz carskega naslova besedo »samoderžec«. Ker se takrat carizem ni smel posluževati svojih običajnih brutalnih metod, so Antonina samo umirovili in poslali v samostan na pokoro. Antonin je tip ruskega visoko izobraženega inteligenta, ki s svojim nemirnim srcem vedno išče in ne najde resnice ter je takorekoč permanentno proti vsaki postavljeni oblasti in vladajočemu nazoru v opoziciji. On je avtor znamenitega dela o enem iz staropisemskih prerokov ter je bil vrlo delaven član »religiozno-filozofskega sobranja«, kjer je skupaj z mistikom Rozanovim oponiral proti običajnemu pojmu pozitivne cerkve.

Nova cerkvena uprava duhovnikov-progresistov je sklenila vse duhovnike, ki so emigrirali v Evropo in se udeležili pod vodstvom znanega sovražnika katoličanstva, škofa Antona Volinjskega, cerkvenega zbora v Sremskih Karlovcih, izločiti iz pravoslavne cerkve. Iz tega se razvidi, da gre progresivna struja zelo daleč in da ni pretirano govoriti o globokem razdoru v ruski pravoslavni cerkvi, ki je po padcu carizma izgubila vso orientacijo. Kakšne nazore imajo ruski pravoslavni »modernisti« o razmerju do katoliške cerkve, nam žal ni znano, tudi se ne more še presoditi, kakšni so njihovi izgledi na uspeh, ker imajo med svojimi nasprotniki mnogo odličnih pravoslavnih sil, v svoji sredi pa razum dobrih članov tudi veliko oportunistov. Je pa verjetno, da bo znaten del proletarizirane nižje duhovščine utegnil iti za njimi.

Medtem pa vlada preganja dalje pristaše patriarha Tihona. Aretiranih je mnogo škofov ter duhovnikov in veliko nanovo obsojenih, vsi zaradi »revolucioniranja naroda proti sovjetskim oblastem«.

Zanimivo je, da so se progresisti, ki so se polastili cerkvene uprave, obrnili zoper anglikanskega primasa, ki se je zavzel za patriarha Tihona, in da so umirovili večje število škofov, češ, da so skrivni patriarhovnega proglasa na narod in reaktionarji. Razum tega je Antonin sklenil razpustiti vse samostane po mestih in jih pretvoriti v socialno-karitative institucije, utemeljujoč to s tem, da se noben pravoslavni ruski samostan ne bavi več s socialnim ali karitativnim delom.

Ne moremo si kaj, da ne bi posebič opozorili na ta dejstva ono srbsko pravoslavno duhovščino, ki se je obrnila na patriarha Dimitrija, naj pozove vse pravoslavne cerkve, da uvedejo akcijo zoper »rimsko-katoliško propagando« v Rusiji, češ, da le-ta ne rabi »gnjilih zapadnih naukov.« Kakor se vidi, ima pravoslavna ruska cerkev druge skrbi, Rim pa lahko čaka, ko bo naravni razvoj tako konservativni kakor progresivni del ruskega pravoslavja privedel do spoznanja, da je rešitev Rusije le v zvezi z vesoljno cerkvijo. Čas, ki ga je prorokoval Vladimir Solovjev, se z naglimi koraki bliža.

Iz vsega povedanega pa tudi sledi, kako težavno je pravoslavno vprašanje in kako previdno se ga je treba lotiti, da se ne angažiramo preveč za kakšno stvar, ki ni bistveno v zvezi z verskimi interesi kot takimi. V tem oziru lahko mirno zaupamo modri politiki svete stolice, ki dobro ve, kaj in kako dela za interese vesoljnega krščanstva, ne da bi se dala motiti niti od boljševikov niti od reaktionarjev.

VESTI O REKONSTRUKCIJI VLADE.

Belgrad, 17. junija. (Izv.) Danes so po Belgradu že krožile razne kombinacije o novi vladi, ki se mora preosnovati. Po teh vesteh, ki se črpajo iz raznih virov, bo ministrski svet sprejel ostavko muslimanskih ministrov Viloviča in Omeroviča. Od stališča Maglajičeve skupine jugoslovanske muslimanske organizacije do vlade bo odvisno, ali bo ta skupina obdržala v vladi eno listnico. Menijo namreč, da ta skupina po svojem številu poslancev ne more imeti dveh ministrov. Nocoj so krožile govorice, da pride namesto dr. Žerjave, ako bo njegova ostavka sprejeta, v ministrstvo za socialno politiko dr. Krstelj, ministrstvo za vere pa bi v tem slučaju prevzel demokrat Ljuba Davidovič.

SMRTNA OBSODBA STEJICA POTRJENA.

Belgrad, 17. junija. (Izv.) Kakor je znano, je kasacijsko sodišče potrdilo smrtno obsodbo nad atentatorjem Stejicem. Zagovorniki obsojenega Stejica so sklenili, da se nocoj odpeljejo na Bled in zaprosijo kralja za pomiloščenje.

POINCARÉ V LONDONU.

London, 17. junija. (Izv.) Včeraj zvečer je prispel v London predsednik Poincaré. Ker njegov obisk ni uradni, ga ni na kolodvoru nihče pričakoval. Kljub demintijem s strani francoske vlade se splošno smatra, da je prišel Poincaré v politični misiji.

PREDAJA GORNJE ŠLEZIJE.

Berlin, 17. junija. (Izv.) Danes je pričela predaja ozemlja Gornje Šlezije Poljski in Nemčiji. Predaja se bo izvršila tekem 24 dni in bo torej končana 10. julija.

ČESKO ZASTOPSTVO V HAAGU.

Praga, 17. junija. (Izv.) Češka vlada je odoslala na konferenco v Haag kot zastopnike ministra dr. Girso, legacijskega svetnika Irlingerja in še enega tajnika ministrstva za zunanje zadeve.

VERSKA STATISTIKA ČESKO-SLOVAŠKE.

Praga, 17. junija. (Izv.) Glasom štetja iz leta 1921. je bilo na Češkem 76.06 odstotkov pripadnikov rimsko-katoliške vere. Katoličanov je bilo namreč letu 1910 nekaj nad 1 milijon manj. Protestantov je 4.2 odstotka, brezvercev je 10.7 odstotkov, Židov 1.28 odstotka in pristašev česko-slovaške narodne cerkve 7.5 odstotkov. — Na praški univerzi je bilo v letnem semestru vpisanih 7576 slušateljev, med temi je bilo samo 37 teologov. Jugoslovancev je bilo 506.

ZDRUŽITEV AVSTRIJE Z NEMČIJO.

Dunaj, 17. junija. (Izv.) Danes se je vršilo na dunajski univerzi veliko zborovanje, na katerem so nacionalni akademiki in katoliški sklenili resolucijo za združitev Avstrije z Nemčijo.

Iz Rusije.

Sv. Stolica in sovjeti.

Rim, 17. junija. (Russ-Kulta.) Državni tajnik kardinal Gaspari je v imenu papeža poslal pismo Merežkovskemu, v katerem ga obvešča, da se je sv. stolica z ozirom na preganjanje cerkve v Rusiji obrnila na genovsko konferenco v svrhu zaščite verske svobode, ni se pa tozadevno pogajala z zastopniki sovjetske vlade. Sv. stolica z žalostjo gleda težave, katere morajo prenašati verniki vzhodne cerkve in smatra za najbolj uspešno sredstvo, da razširi svojo moralno pomoč nanje. Sv. stolica misli, da mora ojačenje garancij popolne svobode vesti v sovjetski Rusiji tvoriti glavno nalogo vseh držav. — Nadškofu kenterbrijskemu je papež brzojavno odgovoril, da je v zadevi obrambe patriarha Tihona in krščanske vere v Rusiji že storil tozadevni korak pri sovjetski vladi.

Koliko ruskih vojnih ladj je Wrangel predal Franciji.

Pariz, 17. junija. (Russ-Kulta.) Wrangel je predal Franciji kot zalog za podporo, katero je francoska vlada izkazovala njegovemu

režimu, 1 drednot (»Aleksijejev«), 2 križarki, 17 podmorskih čolnov, 9 torpedolovcev in 1 transportno ladjo. Ruska vlada jih zahteva nazaj. Razpolaganje Wrangla z nacionalnim premoženjem cele Rusije je več kot brezvestno.

Vojna konvencija med Rusijo in Turčijo.

Riga, 17. junija. (Russ-Kulta.) V Moskvi se izdeluje besedilo vojne konvencije s Turčijo.

Ruski manevri v Ukrajini.

Carigrad, 17. junija. (Russ-Kulta.) Poleti se vrše v rajanu Gomel—Vinica—Tiraspolj blizu poljske in romunske meje veliki manevri rdeče armade pod poveljstvom generala Frunze.

Za ruske emigrante.

Berlin, 17. junija. (Russ-Kulta.) Sovjetski radio poroča, da morajo oni emigranti, ki bi hoteli pridobiti pravo ruskega državljanstva, pa se do 31. maja t. l. pri zastopnikih sovjetske vlade še niso javili, vložiti tozadevno prošnjo preko teh zastopnikov na osrednji izvršilni odbor v Moskvi.

Nemška vlada proti ruskim emigrantom.

Berlin, 17. junija. (Russ-Kulta.) Nemška vlada je izdala proti ruskim emigrantom ostre odredbe in namerava dopotovanje emigrantov v Nemčijo sploh zelo otežkočiti. To je posledica nedavnih razgovorov min. predsednika dr. Wirtha z Litvinovim.

Tudi Romunija proti monarhističnim agentom.

Bukarešt, 17. junija. (Russ-Kulta.) Romunska vlada je prepovedala znanemu претенdentu na ukrajinski »prestol«, Habsburgovcu nadvojvodi Viljemu, dostop v Romunijo, kjer je nameraval organizirati monarhistične legije.

Kongres narodov celega vzhoda.

Reval, 17. junija. (Russ-Kulta.) Po iniciativi III. internacionale se sestanejo avgusta meseca v Moskvi delegati vseh narodov vzhoda.

Japonska protiruska politika na vzhodu.

London, 17. junija. Japonska pošilja v Vladivostok nove okupacijske čete. General Bada proučuje možnost operacij v smeri bajkalskega jezera. V Vladivostoku so Japonci postavili na čelo vlade bivšega Kolčakovega generala Diteričsa.

Gorkij zoper boljševiške juda.

Berlin, 17. junija. (Russ-Kulta.) Maksim Gorkij, ki je odločen pristaš boljševizma, je znanemu judovski pisatelju Solom Ašu, kateri ga je vprašal za vzroke ostrega protijudovskega razpoloženja zlasti med rdečo armado, odgovoril: »Rusija ne more biti vzpostavljena brez judov, ki so najaktivnejši in najbolj talentirani element v ruski državi. Toda, za Boga, obrnite se k judom-boljševikom, naj neha vmešavati se v verske stvari in žaliti ruske verske svetinje, ker bo sicer gorje vsem judom.«

Katoliški shod

ZA ŠMARSKO, ROGAŠKO IN SOSEDNJE DEKANJE

se vrši dne 2. julija pri Sv. Roku nad Šmarjem.

SPORED:

- Ob 7. do pol 9. ure zborovanja mož in mladine. Poročata nar. poslanec F. Žebot in dr. Jos. Hohnjec.
- Ob 8.45 uri na kolodvoru sprejem gostov, nato manifestacijski sprevod k romarski cerkvi Sv. Roka.
- Ob 10. uri pri Sv. Roku na prostem kratka pridiga (dr. Jos. Hohnjec) in slovesna sv. maša (daruje mil. kanonik Iv. Bohanec).
- Ob 11. uri glavno zborovanje pri katerem govore: Sodni svetnik dr. M. Lavrenčič (Pomen katolicizma za javno življenje), prof. I. Vesenj (Krščanska šola), dr. A. Korošec (Do zmage krščanskih načel), g. F. Smoder (Mladinska organizacija), posl. F. Žebot (Katoliški tisk).
- Ob koncu: Slovesna posvetitev množice presv. Srcu Jezusovemu.

Katoliško ljudstvo šmarske-rogaške in sosednjih dekanij dvigni se in prihi 2. julija t. l. na kat. shod k Sv. Roku!

Politične novice.

+ Nova razkritja o »patriotičnem« delovanju mladinskega kroga demokratične stranke objavlja g. Čiro Kamenarović. Javnost jih bo gotovo z velikim zanimanjem brala. Na podlagi avtentičnih dokumentov izvemo, da je Žerjavov intimus, inšpektor v ministrstvu za socialno politiko, dr. Drušković, delal zoper to, da bi »Jadranska banka« dobila agencuro v Jugoslaviji koncesionirane družbe »Navigazione Generale Italiana« z »intimno« utemeljitvijo, da se je »Jadranska« gospodu Žerjavu zamerila. Nadalje je dr. Žerjavov prijatelj nasvetoval, naj se agencuro poveri »Jugoslovanski Union banki«, ki stoji blizu »ožjemu krogu«, ker bi laška družba s tem pridobila podporo »resne vladne stranke«. Zopet nov dokaz, da mladinskega krila demokratske stranke v zadevah, ki se tičejo države, ne vodijo stvarni, ampak zgolj

osebni, oziroma kličarski interesi. Zdej bo »Jutro« zopet prišlo v položaj, da posveti svoj jutrajšnji uvodnik tej novi aferi mesto — imenovanju rektorja ljubljanske univerze. Ne bo nič s kulturnim bojem, bo že treba početi se dalje z neprijetnimi razkritji g. Kamenaroviča.

+ Novi čin policajdemokratskega režima. Iz Celja se nam poroča, da je državno pravdnitvo nadaljnje izhajanje glasila slovenske republikanske stranke, oziroma dr. Novačana, »Našo Vas«, zaradi »proti-državne pisave zadnjih tednov« ustavilo. — Z »Našo Vasjo« se v mnogočem, kakor znano, nismo strinjali, še manj pa odobravamo ta novi atentat našega terorističnega režima na svobodo tiska. Režim s tem sam podpira republikansko misel. Čim bolj se bliža režim koncu, tem bolj divja. Upajmo, da ne dolgo.

+ Dr. Kukovec proti g. Hribarju. Na seji demokratskega kluba, ki se je vršila v sredo, 14. t. m. v Belgradu, je po poročilih belgrajskih listov poslanec dr. Kukovec ostro napadel g. Ivana Hribarja z očitkom, da je g. Hribar s svojo nespretno politiko »oteral« slovenske »klerikalce« v republikanstvo. — Na republikanstvu je Hribar tako nedolžen kakor betlehemski otroci. Zato bodo pristaši SLS lahko ali monarhisti ali republikanci, tudi če Hribarja davnej več ne bo. Lahko bodo tudi še kaj več, če bodo hoteli. Vprašali ne bodo ne Hribarja ne Kukovca niti kogarkoli drugega.

+ Spor v demokratski stranki. Danes stoji, da obstoji v demokratski centrali v Belgradu oster spor in med Pribičevićem in Davidovičevom strujo se bije oster boj. O izidu boja med obema strujama sodlja belgrajski listi različno. Kot kurioznost naj zabeležimo vest, da smatrajo nekateri, da bo Pribičević s svojimi zvestimi pristaši prestopil v radikalno stranko in se pridružil Pašiću namesto Stojana Protiča. Ta vest zveni sicer zelo neverjetno, toda »bei Gott und in Serbien ist alles möglich« — pravijo zagrebški judje.

+ Bodoča muslimanska opozicija dela belgrajskim politikom velike preglavice in zato ugibljejo na vse strani, kako bi zrušili slogu med muslimani. Glavni princip belgrajskih mogotcev je očitno isti kot nekaj na Dunaju in v Pešti: Divide in impera! Poizkušali pa bodo muslimane diferencirati plemensko in socialno. Samo če bo šlo!

+ Za odpravo »ruskega« poslanstva v Belgradu se je zavzela tudi demokratska »Politika«. Pri tej priliki ugotavlja imenovani list, da vzdržuje »rusko« poslanstvo v Belgradu naša vlada, ki plačuje gospoda poslanika in vse njegovo osebje v francišk! V ostalem pa ima »Politika« popolnoma prav, če trdi, da nas to »rusko« poslanstvo diskreditira na celem svetu kot najbolj reakcionarno državo in da je skrajni čas, da se ukine.

+ Otvoritvena seja konference v Haagu dne 15. t. m. je potekla zelo mirno, izvzemi mal incident s časnikarji, ki niso smeli prisostvovati prvi seji in so zaradi tega burno protestirali. Na otvoritveni seji pa niso bile še navzoče vse delegacije.

Dnevne novice.

— Kralj in kraljica v Ratečah. Nepričakovano je na praznik sv. Rešnjega Telesa popoldan obiskala kraljeva dvojica Rateče—Planico. Ustavila sta se pri državni meji. Ljudstvo ju je takoj spoznalo, se zbralo in spoštljivo pozdravilo. Kralj je pozval k sebi v bližini stoječega cestarja Jožefa Mertelja, kateri mu je pojasnil težavni položaj naše po Italiji na polovico zasidene občine. Pristopila sta še druga dva občana in kralja ogovorila. Podal je vsem roko ter jih z zanimanjem poslušal. Predstavila sta se mu tudi narednika obmejne straže in orožniške postaje g. Karba. Kraljeve dvojice ljubeznivo in domače obnašanje proti preprostemu kmetskemu ljudstvu je napravilo na vse zelo dober vtis.

— Kraljeva dvojica v Kranjski gori. Na praznik dne 15. t. m. je posečila kraljeva dvojica tudi Kranjsko goro, obmejni kot med Italijo in Avstrijo. Ogledala sta s prekrasno dolino Pijencno. Ljudstvo ju je takoj spoznalo in jima priredilo ovacijo. Pred hotelom »Razor« je dal kralj ustavit avto, kjer ga je pozdravil letoviščar g. Milan Ribar, brat predsednika narodne skupščine. Nato se je kraljeva dvojica prisrčno pozdravljena odpeljala. — Kljub temu, da ljudstvo ni bilo obveščeno o posetu, se ga je vendar v naglici nabralo veliko število. Upamo, da jima je ugajal priprost pozdrav ljudstva, predvsem pa naše gore, ter pričakujemo, da ju bo prirodna lepota tega krajev zopet privabila v našo sredo.

— Minister dr. Ninčič na Bledu. Včeraj popoldne se je pripeljal na Bled minister za zunanje zadeve dr. Momčilo Ninčič. Na Bledu ostane par dni, nakar se bo vrnil v Belgrad.

— Umrlj je na Bledu 17. t. m. po dolgotrajni bolezni Franc Zupan, trgovec in hišni posestnik, oče semeniškega ekonoma dr. A. Zupana. Pogreb bo v ponedeljek ob 10. uri. Spoštovani in ugledni rodbini naše iskreno sožalje.

— Proti izvolitvi g. prof. dr. Aloša Ušeničnika za rektorja ljubljanske univerze je nastopilo večerajšnje »Jutro« v uvodnem članku. Na »Jutro« neokusnost ne bomo odgovarjali. Pripominjamo le, da je bil tudi na vseučilišču v Gradcu nedavno izvoljen po turnusu za rektorja profesor bogoslovja dr. Michelitsch, in graška univerza še vedno stoji. Mogoče pa je tudi, da je »ogorčenje« »Jutru« bolj umetno, vsaj obstoji povsod navada, da liberalni listi vedno vzdigujejo silni krik na »klerikalizem« ali pa razvnetijo kak nacionalni boj itd., kadar je treba prikriti kakšno — denarno afero. Zlo je samo to, da danes svet ni nič več slep.

— Obrtniki pozor! Obrtno društvo v št. Vidu in v Zg. Šiški je razposlalo na vsa obrtna društva, Obrtne zveze in na posamezne korporacije poziv, v katerem protestira proti centralizaciji okrajne bolniške blagajne v Ljubljani. Zadeva je sledeča: Ob prevratu se je posrečilo socialnim demokratom, da so združili vse okr. boln. blagajne v Ljubljani in tam vodijo sedaj centralno pisarno tako, da je vsak dan več pritožb. Kakor nikjer, se centralizem tudi tukaj ni obnesel. Toda samostojni obrtniki, ki so združeni v šentviškem in šišenskem obrtnem društvu, ne protestirajo zaradi tega. Zadeva ima drugo ozadje. Centralizacija okrajnih bolniških blagajen je mastno korito. Dohodki menda znašajo do 3 milijone mesečno. To je lep dohodek in liberalci ozir. samostojni zavidajo socialiste zavoljo tega in ugibljejo, kako bi jih odrinili in prišli sami zraven. To pa ne gre tako lahko, kajti socialisti so ljudje, ki ne izpuste z lepa take zlate skleda. V tej zlati skledi se je nabralo tekom časa lepo število milijonov, kateri so sicer last članov okrajne bolniške blagajne, kateri so jih skupaj znosili. Demokrati pa bi radi sedaj, ko jim je gospod Kamenarovič zadržal možno, rabili ta zaklad za svoje »kulturne svrhe«. Načrt je lep: vso reč bi radi prenesli z Zagreb in denar naložili v Praprotnikovo banko, da bi potem s tem denarjem špekulirali in bi tako slovenski obrtnik, ki je te milijone pristradal, tega denarja nikoli več ne videl. Da pripravijo ugodna tla, so zadnji čas mladoliberalci in tisti del socialistov, ki ni pri vodstvu boln. blagajne, zagnali v svet velik vrišč o lumparijah, ki se gode pri tem zavodu. Ta umeten in plačan vrišč, je nanovo prepričal naše obrtnike v Obrtnih zvezah, da ne bo poprej pravice in reda v okrajni bolniški blagajni, dokler se ista ne decentralizira in se ne upostavi zopet predvojno stanje. Zato je centrala Obrtne zveze na svojem občnem zboru v Ljubljani dne 11. t. m. sprejela tozadevno resolucijo in bo odločno vodila boj, dokler tega ne doseže. To je zahteva in življenska potreba vsakega obrtnika in delavca! — Obrtna zveza v št. Vidu je tudi napravila primeren sklep in se obrnila do nasprotne organizacije Obrtnega društva v št. Vidu s pozivom, da naj bi se o tej zadevi napravili skupni koraki. Toda na ta svoj dopis ni dobila odgovora, zato je ukrenila sama, kar se ji je zdelo potrebno. Med tem pa so samostojni obrtniki v Obrtnem društvu razposlali po celi deželi letake, na katerih v svojem imenu vabijo obrtnike vseh struj na velik prostetni shod v Ljubljano. Mi smo te letake brali, in se čudili drznosti teh ljudi, ki tudi tako resno obrtno zadevo izrabljajo v svoje agitacijske namene. Bodimo odkriti: Mi vemo, da pri sedanjem režimu, ne bomo dosegli decentralizacije bolniške blagajne. Obrtno društvo pa, ki je orodje tega režima, bi lahko ukrenilo drugo pot, če bi smatralo stvar za resno in bi se nadejalo uspehov. Toda njim ne gre za to. Računajo na nezavednost obrtnikov in si mislijo: Priliko treba izrabiti za agitacijo. Korupcija vladnih strank, ki se pojavlja med nami vsak dan v novi obliki, prihaja prikrita, natiho ma že na deželo. Naloga obrtnih zvez je, da smo na straži! — Da da povdarka svoji zahtevi in da razkrinka samostojno špekulacijo, sklicuje Obrtna zveza v št. Vidu na dan 9. julija ob 3. uri popoldne velik obrtni shod v dvorani pri Cebavu v št. Vidu, na katerega vabi zastopnike vseh Obrtnih zvez po deželi in vse obrtnike, ki so sili Žerjavovih »obrnikov«. — Obrtnik.

— Za penzioniste. Ministrski svet se je bavil na eni svojih zadnjih sej tudi z vprašanjem pokojnin. Poročal je minister Pribičević. Sklenili so, da bodo delili penzionistom iz »novih krajev« pokojnine po avstrijskem zakonu, uradnikom pa, ki jih je sprejel Belgrad, bodo delili pokojnine po novem zakonu.

— Ureditvev Bleda. »Obzore« javlja, da je sklenilo ministrstvo za javna dela z ozirrom na bivanje kralja na Bledu, ukreniti vse potrebno za razširjenje avtomobilskega prometa. Popravili bodo tudi vsa pota do jezera.

— 70 letnica. Včeraj je v Kamni gorici na Gorenjskem obhajal 70 letnico gospod Adolf Kapus, mnogoletni bivši župan, kremenit značaj in vedno somišljenik SLS. Znan je po vsem Gorenjskem in pri vseh, ki so imeli priliko se seznaniti z njim, priljubljen. Vrlemu možu iskreno čestitam!

— Deška in dekliška meščanska šola v Trzinu konča šolsko leto 1921/22 v sredo dne

28. junija 1922. Ta dan priredi razstavo ročnih del v šolski telovadnici, ki se otvori ob 9. uri zjutraj in bo odprta vso sredo in na praznik 29. junija od 8. do 18. ure. Vstop prost. — V jeseni se otvorita še IV. razreda, tako da bo šola popolna. Vpisovanje za novo šolsko leto bo v sredo dne 28. junija od 10. do 12. in v sredo dne 13. septembra 1922 od 8. do 12. ure. Redni pouk se prične v četrtek dne 14. septembra 1922 ob 8. uri. K vpisovanju prineso nanovo vstopajoči učenci zadnje šolsko spričevalo, rojstni list ter potrdilo o cepljenih kozah. Za obilni poset razstave prosí — ravnateljstvo.

— Podpore dijakom v inozemstvu. Iz Belgrada poročajo, da bodo vsem državnim stipendistom na Dunaju zvišane podpore od 400 na 800 dinarjev mesečno.

— Obznana. V Vranju v Srbiji je pričela razprava proti deveterici delavcev, ki so na temelju obznane obtoženi, ker so stavkali.

— Radi bede v smrt. V Nišu si je prerezal žile na roki in umrl Vladimir Filip Lukovski, bivši podpolkovnik.

— III. proforski kongres se bo vrtil letos v Ljubljani, in sicer 7., 8. in 9. septembra, med kongresom pa občni zbor sekcije Ljubljana.

— Iz »Uradnega lista«. V 64. številki »Uradnega lista« je izšel »Zakon o obrtnih šolah« in »Zakon o ženskih obrtnih šolah«.

— Mednarodna dirka avtomobilov v Scheveningenu dne 17. maja je donesla znatnih uspehov Continental-Cord-ovročem. Wiemann je odšel kot zmagovalc iz dirke s Continental-Cord na vozu »Mercedes« v razredu potnih voz in je bil poleg tega prvi izmed vseh serijskih razredov. Najboljši v drugih razredih: Fiedler, Horstmann in Rummel, so istotako vozili s Continental-Cord-om.

— Roko so mu ukradli. Te dni je prijavil sarajevski policiji neki Dalmatinc, da so mu neznanj tatovi ukradli med vožnje na tramvaju roko. Bolelo ga ni nič, ker je bila roka umetna.

— Avtomobilna nezgoda. Šofer lesnega trgovca Franca Dolenca iz Škofije Loke Karel Gregorc je peljal s tovornim avtomobilom 18 gozdnih delavcev iz Podlonka po veliki cesti med Trzinom in Sv. Ano. Med vožnjo sta odpovedala motor in zatvora, avtomobil je pričel za to nazaj voziti in je zavolil v cestni jarek. Pri tej priliki so se težko poškodovali delavci Franc Mohorič iz Podlonka, Jožef Gartner iz Češnjice in Janez Cufar iz Podlonka.

— Opozarjamo na današnji oglas stavbenega podjetja in tehniške pisarne inž. Alojza Hrovata in inž. Albina Černeta.

— Požari državnih gozdov v Bosni. Iz Ključa in Dolnje Vakufo poročajo o velikih požarih v tamošnjih obširnih državnih gozdovih.

— Razširjena orožnika. Ko sta 23. aprila zvečer orožnika Luka Bašča in Jožef Pangerič patrolirala v Predvorju je gerent Vinko Stružnik iz gostilne nad orožnikom Baščo: »Auf biks, Bašča, pojdi sem, če imaš korajžle!« Ko ga je orožnik posvaril, se mu je Stružnik nasmeljal in ga zmerjal s hinavcem in s še hujšimi posvskami. Deželno sodišče je prisodilo Stružniku 14 dni zapore.

— Obsojeni tatovi. Anton Križman iz Moravč je okradel na Vrdu svoja sodelavca Jakoba Škofa in Andreja Cankarja. Pokoril se bo za to 8 mesecev v težki ječi. — Anton Zupančič, roj. l. 1902 v Gladbecku, ki je bil že trikrat predkaznovan, je okradel Nežo Korošec v Zabavi, Janeza Majdiča na Brišah in Josipino Janežič v Milnšah. Obsojen je bil na 7 mesecev težke ječe. — Marija in Janez Dolenc sta bila mnogo let hišnika v Staretovi hiši št. 12 v Sodni ulici v Ljubljani. Svoj zaupni posel sta pa zlorabila in okradla dr. Josipa Tomšiča, Antona Škofa, Franceta Stareta, Uršo Slapšak, in Marijo Klemenčič; Marija Dolenc je pa še sama okradla Ivana in Nežo Čuden, Josipino Cunk in Ano Repič. Dolencova pa nista samo kradla, marveč sta tudi nakupovala od Marjete Celar ukradeno blago. Marjeta Celar je tudi nevarna tatnica, katere je okradla Janeza in Nežo Čuden, Marijo in Janeza Dolenca. Deželno sodišče je prisodilo za to Mariji Dolenci. Deželno sodišče je prisodilo za to Mariji sece težke ječe in Marjeti Celar 2 meseca ječe. — Anton Remar iz Mokronoga in France Goršek iz Griž pri Celju sta bila obsojena vsak na 4 mesece strogega zapore, ker sta okradla Janeza Zabajeka v Zg. Hrušici in Angelo Črne na Fužinah. — Ivan Kovič iz Ljubljane je bila obsojena na 3 tedne ječe, ker je kot branjevka rabila krivo tehtnico. Kovičeva je bila že sedemkrat predkaznovana.

Društvo Nesitje je razpisalo svojo znano švicarsko čokolado tekmo s številnimi nagrad. Več v današnjem oglasu.

25 letnica društva svetega Jožefa v Trzinu.

Dne 2. julija praznuje naše Društvo 25 letnico, odkar je bilo ustanovljeno. Ob enem bo 15 letnica Orla in nova orlovska zastava bo tudi ta dan blagoslovljena! Zagotovljena nam je tudi Salezijanska godba iz Ljubljane! Slavnost se začne že v soboto zvečer s slavnostno predstavo igre »Zemlja« v »Našem domu«, nato bo bakljada po Trzinu in podoknici pri obih gospeh kumicah. Glavna slovesnost pa bo v nedeljo 2. julija. Dopoldne ob 9. uri bo sprejem tujih gostov na kolodvoru in nato gre ves sprevod z godbo po Trzinu v farno cerkev, kjer bo ustanovitelj Društva sv. Jožefa g. kanonik Nadrah blagoslovil novo zastavo, nato pa bo sv. maša s pridigo, pri kateri igra godba! Popoldne ob štirih na Slapu javna telovadba z veliko ljudsko veselico! Na tem orlovskem taboru govori bivši dež. predsednik dr. Brejc, dalje bivši poslanec s Koroškega, znani ljudski govornik g. Grafenauer itd.

Zato 2. julija vsi v Trzinu; vsa gorenjska društva in orlovske odseki naj pošljejo kar največje število ta dan v Trzin, ob enem društvene ter orlovske zastave; zlasti so dobrodošle tudi lepe narodne noše! Vsi odseki naj takoj prijavijo vsaj približno število udeležencev, da se bo pravočasno preskrbelo za kosilo po gostilnah in morebitna

prenočišča! Ne odlašati s prijavi! Zadnje dni bo preveč delal Vabimo še enkrat: vsa društva in odseki 2. julija v Trzinu, da skupno proslavimo velik praznik tržiškega Društva sv. Jožefa in tržiškega Orla. — Na svidenje!

Gospodarstvo.

Janko Jovan:

Zgrešena pota v narodnem gospodarstvu.

»Službene novine« so objavile, da se počenši s 1. julijem zvišajo vsi železniški tarifi za 50%, in to za vse prevoze, brez razlike potniške in blagovne. Posledica tega povišanja bo podražitev vseh življenskih potrebščin. Kakor sicer išče tudi v tem slučaju vladi prijazno časopisje opravičbe za ta vse državljane težko zadevajoči odlok železniškega ministra. Originalen pa je zagovor časopisja. Opravičenost zvišanja železniških tarifov utemeljuje namreč s tem, da naši tarifi kljub zvišanju še niso dosegli zlate paritete.

Naše gospodarstvo tira vlada na zgrešena pota in taka zgrešena pot je tudi iskanje zlate valute v slučaju, ko pade to iskanje konsumentom v breme. Na stranpota vodi gospodarstvo finančno ministrstvo, vodi ga železniško ministrstvo in če bi raziskovali gospodarsko politiko tudi pri drugih resortih, našli bi isti pojav, vendar pogrešena politika v drugih resortih ni tako hitro občutna kot v financii in železnicah.

Ko je podajal finančni minister svoj ekspozice, smo povedali že svoje dvome nad obljubami, katere je odkrival. Kdor pa je finančnemu ministru verjel, ta mora prav sedaj ob povišanju železniških tarifov biti razočaran. Razočaran zato, ker je finančni minister s svojo devizno politiko obetal, da se naš denar približa zlati pariteti., a sedaj naj se približajo zlati pariteti le bremena državljanov. Duševni in telesni delavci so zaupač vladnim ekspozicijam mogli pričakovati, da se s približanjem krone zlati pariteti oddahnejo od velike draginje vseh življenskih potrebščin, a sedaj zvedo, da bo iskanje zlate valute le še hitreje absorbiralo njihove dohodke, katerih nihče ne obljublja približati zlati pariteti. Če so državljani kdaj verjeli obljubam, da denar dobi večjo plačilno vrednost, so morali pač ravno sedaj, ko se je 100 milijonskemu dolarskemu posojilu pripisovalo naravnost nepričakovani porast našega denarja. Posojilo samo na sebi ne more popraviti naše zrakljane valute. A to pride posojilo posojiljemalcu v korist ali škodo, ni odvisno od posojila samega, ampak od tega, kakšen gospodar je zadolženec in pod kakimi pogoji je bilo posojilo dano. Glede prvega imamo žal pesimistično sodbo, glede drugega se govori vse mogoče, a podrobnosti širši javnosti niso dobro znane. Vsekako je opravičeno domnevati, da je naša vlada tudi pri najetju posojila krenila na zgrešena pota. Gotovo pa je, da ja vlada sama pričakoval sijajnejših uspehov posojila, kakor jih more danes zabeležiti. Ni še mesec dni, kar so belgajski listi prinesli vest, da zmanjšuje Narodna banka metalno podlago v svrhu prodaje tujih deviz z namenom, da jih po najetju posojila po ugodnejših pogojih zopet nakupi. Tako zgrešeno pot v finančni politiki smo že enkrat doživeli in se je končala v škodo za nas. Že iz razloženih razlogov je bilo pričakovati, da bo tudi v tem slučaju račun naših finančnikov pogrešan. Nikakor pa ni tajiti, da se je splošno pričakovalo, da bo najetje posojila vsaj začasno pripomoglo k zboljšanju valute, kajti stomilijonsko dolarško posojilo vendar predpostavlja zaupanje Amerike v naše gospodarstvo. Morda se dobre posledice pokažejo kasneje, danes žal še o tem ni govora. Nasprotno prve vesti o ameriški ponudbi so se zdele, da na našo valuto ugodno vplivajo, a neposredno po zaključitvi posojila so borze notirale tendenco naše valute navzdol. Poročila iz Belgrada z dne 14. t. m. javljajo, da je pričel dinar padati, da pa je padanje pripisovati na rovaš skrivne roke, ki izpodkopava našo valuto. Pač večkrat je opaziti, da iščejo vzroke neljubih pojavov tam, kjer jih ni, ali jih sploh nočejo videti. Finančni krogi iščejo vzrok padanja dinarja v skruti roki, ki povzročajo padanje. Ni skruti roka, ki povzroča padanje, ampak prav očita roka, in to so zgrešena pota, ki jih zasledujejo naše centralne oblasti. Devizne naredbe vlada še danes ne ukine, dasi so njene zle posledice že očite. Ob uveljavljenju devizne naredbe že sem opozarjal, da ista za naše gospodarstvo ne bo aktivno bilancirala, in ta prognoza ni bila neutemeljena in tudi ne zgrešena, kajti prepoved izvažati odvisno blago za naš lasten denar je učinkovala na dve strani slabo. Izvoz blaga se je v primeri z lanskim letom znatno zmanjšal, a ker se je blago izvozilo v Avstrijo, je bilo večinom plačano z avstrijskimi kronami. To je gotovo zgrešena pot in ni čuda, če so danes izvozniki v skrbeh, kaj bo z njihovimi avstrijskimi milijoni, če se kriza, ki je zadnji čas nastopila na Dunaju, ne premosti. Z zahtevo plačil v avstrijskih kronah sicer res lahko tiramo kurz avstrijske krone k tlom, a vprašanje je, komu v korist. Nam samim gotovo ne! Ne glede na škodo, ki jo utrpe izvozniki, moramo pomisliti, da imajo pri nas posamezniki in še bolj denarni zavodi še ogromne terjatve v Avstriji iz medvojne dobe, za katere terjatve je popolnoma izkrahirana država slab plčnik.

Dalje moramo pomisliti, da ja Avstrija še vedno in bo še nadalje najboljši odjemalec za blago, katerega proizvajamo preko svoje porabe. Neglede n dejstvo, da bi propast Avstrije imela tudi politično nevarne posledice za njene sosedo, so gospodarski oziri dovolj tehtni, da si želimo zboljšanja gospodarskega položaja v Avstriji. Ko smo nekoč v Belgradu povodom neke gospodarske konference Slovenci zastopali enako stališče, nam je bilo predbacivano, da smo v Avstrijo zaljubljeni. To je znamenje neumevanja položaja. Ne radi Avstrije si želimo njene gospodarske okrepitev, temveč zato, da se obvarujemo škode sami. Celo strokovni listi, ki so inspirirani po sodruknih iz okolice finančnega ministrstva zagovarjali devizno politiko naša vlade, danes uvidevajo, da je bila ista pogrešna in zahtevajo okret na da je bil aista pogrešna in zahtevajo okret na rodni skupščini zavzamejo za stvar zastopnika, ki imajo nekaj vpogleda v narodno gospodarstvo, kajti po začetni poti ne smemo naprej, ker je zgrešena in nam bode v še večjo škodo, kot jo že imamo.

O politiki železniškega ministrstva je malo hvaležno pisati kritiko, ker se je pisala že v manj ali bolj trpkli obliki dovolj in brezuspešno. Naravno pa je, da takih pojavov, kot je 50% povišanje železniških tarifov, ne smemo prezreti, ker bi se utegnili sicer domnevati, da jih odobravamo. Priznamo, da so bile druge države, zlasti one z omajano valuto primorane zvišati tarife in so jih tudi zvišale. A drugod so se lotili tarifne politike oprezno in z vidnim vizirjem, da naj povišanje čim najmanj mogoče obremeni najpotrebnejše življenske in zlasti živilske predmete. Tege pri nas ni bilo, temveč pavšalno brez vsakega diferenciranja naj se vse za 50% približajo zlati valuti. To zlasti ne more biti irrelevantno za nas, ki ležimo geografsko daleč proč od naših žitnic, smo v prvi vrsti primorani nabavljati si živila, ker nam jih naša gruda ne da dovolj in bomo najhujše prizadeti. Novo zvišanje tarife znači samo pri kruhu pol krone podražitve pri kilogramu. Ker zasledujeta Mažarska in Avstrija pametnejšo tarifno politiko, bo prevoz žita iz Vojvodine na Dunaj preko Mažarske neprimerno cenejši kot prevoz v Ljubljano, za Maribor pa bi konveniral prevažati žito iz Vojvodine preko Mažarske, Dunaja in Gradca, če bi ne bilo zopet carinskih ovir. Mislim, da nihče ne more imenovati to politiko pametno. Zahtevati refakcije za blago, katero mislimo predelati v naših krajih in izvažati ven, bi bilo že preveč predrzno, čisto gotovo pa popolnoma brezuspešno. Nekaj bi pa po pravici želeli, namreč, da prične naše železniško ministrstvo približevati naš železniški promet onim razmeram, kakor so vladale tedaj, ko je bila še v veljavi zlati pariteta.

Radi poudarjamo, da smo bogata zemlja, in to smo po vseh naravnih blagih resnično, a če vkljub temu ne zboljšamo svojih gospodarskih in finančnih razmer, potem je dokaza dovolj, da za izboljšanje svojega gospodarstva ne iščemo pravih sredstev. Trgovinski minister je svojčas uvidel, da uradniški aparat, s katerim razpolagajo centralne oblasti, ne nudi dovolj garancije za srečno izbero sredstev, ki naj regulirajo naše gospodarstvo, in je sestavil Gospodarski svet, ki bi nemoteno od političnih bojev in strasti dajal nasvete vladi za smernice v gospodarskih vprašanjih. Ta svet je bil za nekaj dni sklican, a medtem so minula že leta, ko je pozabila naj vlada in pozabil nanj tudi trgovinski minister. Če bi Gospodarski svet deloval, bi gotovo ne dal nasveta vladi za take eksperimente, kot jih vidimo v zadnjih naredbah in odlokih finančnega in železniškega ministrstva, in bilo bi tudi sicer na merodajnem mestu nasvetovano, da je treba kreniti na pravo pot.

II. LJUBLJANSKI VZORČNI VELESEJEM OD 2.—11. SEPT. 1922.

Svojo udeležbo je priglasilo že mnogo svetovnoznanih tvrdk; posebno strojne veletovarne, domače in tuje, bodo zastopane v častnem številu; njihovi vsakovrstni stroji, ki bodo ves čas v pogonu, bodo ozivljali sejmišče. Zelo bogato bodo zastopane tudi usnjarska, lesna in kemična industrija z najboljšimi svojimi izdelki. Preskrbljeno bo letos tudi sicer za vse potrebe udeležencev. Ker se je lanj opažalo pomanjkanje gorkih jedil na sejmišču, bo letos uprava velesejma postavila velesejmsko restavracijo, kjer se bodo po zmernih cenah dobila tudi gorka okreptila, od preprostih do najfinejših. — Velesejmski »Vestnik« je zbudil splošno zanimanje in je povpraševanje po njem tako veliko, da je prva številka vzlic visoki nakladi izšla že v drugi izdaji. Koncem meseca izide druga številka, ki bo po svoji vsebini še zanimivejša in pestrejša od prve. Inserati v »Vestniku« imajo velik uspeh in priporočamo tvrdkam, da se poslužijo te ugodne reklamne prilike.

Z razdeljevanjem prostorov se je deloma že začelo, zato naj vsi zamudniki čimprej pošljejo svoje prijavnice Uradu Ljubljanskega vzorčnega velesejma v Ljubljani, Gosposvetska cesta, telef. int. 140.

g Občinska hranilnica na Vrhniki je zvišala obrestno mero za vse vloge od 3 od sto na 4 od sto.

BORZE.

Zagreb, 17. junija. (Izv.) Danes borza ni slovala.

Belgrad, 17. junija. (Izv.) Devize. Berlin 23.60, Dunaj 0.465, Budimpešta 7.60, Bukarešta 49, Italija 369.50, London 339, Newyork 73.50, Pariz 648, Praga 143, Švica 1345.

Curik, 17. junija. (Izv.) Berlin 1.63, Newyork 526.25, London 23.44, Pariz 45.925, Praga 10.05, Budimpešta 0.525, Zagreb 1.80, Bukarešta 3.50, Varšava 0.12125, Dunaj 0.03, avstr. krona 0.0325.

Berlin, 17. junija. (Izv.) Dunaj 2.033, Budimpešta 33.70, Milan 1602.95, Praga 622.20, Pariz 2806.45, London 1433.20, Newyork 321.59, Curik 6112.35.

Ljubljanske novice.

Ij Pogreb profesorja bogoslovja dr. Janežiča je bil silno lep. Iz hiralnice sv. Jožefa so prenesli zemeljske ostanke rajnega dr. Janežiča v cerkev Srca Jezusovega, v kateri so se odpele obredne molitve. Rajnega profesorja dr. Janežiča je pokopal predsednik KTD prošt Andrej Kala. Pogreb je bil veličasten: sirote iz Marijanišča in iz Lichtenthurna, salezijanska godba, katera je svirala žalostne koračnice, deputacija Orlov, pevski zbor bogoslovcev so korakali pred krsto. Med mnogimi pogrebcami smo opazili rektorja dr. Aleša Ušeničnika, dr. Brejca, prof. Bogumila Remca, mnogo kanonikov, vseučiliških profesorjev in drugih stanovskih tovarišev plemenitega rajnika, predsedstvo Slov. delavskega stavbnega društva i. d. Pred Marijino kapelico so pevci opernega zbora dovršeno zapeli »Vigred«. Na pokopališču sv. Križa so ob grobu zapeli bogoslovci »Nad zvezdami« in »Blagor mu, ki se spočije«. R. I. P.!

Ij Kogar se tiče... Saj tistim, ki jim je sokolstvo prva in zadnja zapoved, ne bo nič izdalo. Opozorjeni pa naj bodo starši, ki še kaj ljubijo svoje otroke, da spravljajo sokolski »vzgojitelji« zopet to nedeljo šolsko deco že ob osmih na vežbo, da bi jo tako odtegnili vplivu današnjih dveh svečanih evharističnih procesij in deloma tudi odvzeli možnost izpolniti versko dolžnost svete maše. Šolska oblast! Zgani se in presodi, če bo to v prid mladini in v prospeh domovini. Kdor bo odtujen Cerkvi, nanj naj domovina ne izda več svojih upov!

Ij Mladinski dom na Kodeljovem. — Danes 18. junija bo v Mladinskem domu na Kodeljovem dobrodelna veselica, katere čisti dobiček je namenjen za nabavo glasbenih instrumentov dečkom v domu. Prireditelj se vrši pri pogrnjenih mizah, in sicer ob vsakem vremenu, ker je za slučaj dežja pod hodniki prav dobro preskrbljeno. Za zabavo bodo skrbeli glumci in svirala bo celotna salezijanska godba z Rakovnika. Na sporedu je tudi bogat srečolov in dr. Pričetek ob 4. uri popoldne. Vstopnina 2 Din za odrasle, 1 Din za otroke v spremstvu. Dobrodošli vsi, ki ljubite godbo in vam je na srcu sreča naše mladine. — Odbor.

Ij Čipkarice v Ljubljani, katere nimajo dela, dobijo isto pri Osrednji čipkarski zadrugi v Ljubljani, Stari trg 2, L., proti dobremu zaslužku za vsake vrste čipki! Ustanavlja se poslovalnica za Ljubljano in okolico!

Ij Sokolska vzgoja. Včeraj sem šel od pogreba v orlovskem kroju mimo šole na Ledini. Iz grupe dečkov in deklic zakriči eden za mano psovko, na kar se obrnem in vprašam, kako se dotičnik piše. Mesto odgovora so se dečki in deklice podali v beg. Ker sem že prej parkrat v razredih te šole slišal peti sokolsko koračnico, sem pričakoval, da bo sokolska vzgoja vzgajala junake, ne pa kukavice, ki so dovolj korajžni, da vržejo psovko v hrbet, nimajo pa korajže, da povedo svoje ime. Ravnatelju te sokolske vzgoje-

valnice bi pa svetoval, da pred svojo šolo postavi na ulico primeren varnostni napis, da se bodo ljudje vedeli ogibati te čedne vzgojevalnice. Dr. B.

Ij Barbarstvo. — V potok Glinco, ki teče mimo Večne poti za Rožnikom, kamor se poleti hodijo kopati otroci iz Rožne doline, je pred par dnevi neki kmet iz šiške (B.) nasul vse polno razbitih steklenic z namenom, da bi se kak »škrice« pri kopanju obrezal, kakor je na sv. Rešnjega Telesa dan sam tam rekel. Bilo bi res potrebno, da bi pristojna oblast tako zločinsko početje pošteno kaznovala!

Ij Meščanom Ljubljane! Počitnice so tu! Dijaštvo hoče počitka in oddiha. Združeno v Ferialnem savezu ima dragocene vozne olajšave na železnici in ladjah, ceneno hrano in pranočišča v F. S. kolonijah ter brezplačno domovišče in hrano pri mnogostevilnih dobrotinikih širom Jugoslavije. Lokalni odbor ljubljanskih F. S. podružnic osnuje letos v Ljubljani Ferialno svetišče za dijaštvo, ki obišče naše mesto. Ker mu manjka še mnogo sredstev, priredi danes in jutri 17. in 18. junija po vsem mestu »Nabiralni dan F. S.«, da bo zmogel čim največ dijakom nuditi potne ugodnosti. **Ij »Ljubljana«.** Jutri 19. t. m. ob pol 8. vaja za ženske, ob pol 9. vaja za moški zbor. Važno! Vsi!

Ij Elizabetna konferenca za župnijo Sv. Peter se vrši v ponedeljek, 19. t. m. ob pol 6. uri zvečer v društvenih prostorih.

Ij Pevski zbor Glasbene Matice. Skupna pevska vaja se vrši v ponedeljek, dne 19. t. m. ob 8. uri zvečer v pevski dvorani Glasbene Matice. Ker smo pred važnimi nastopi — točno in polnoštevilno! — Odbor.

Ij Stavka v strojnih tovarnah in livarnah. Uradništvo in delovadje v Strojnih tovarnah in livarnah je stopilo danes v soboto 17. t. m. ob 11. uri v stavko, ker podjetje ni ugodilo njih zahtevam vključno ponovnim in dolgotrajnim pogajanjem.

Ij Zdravstveni izkaz. Od 4. do 10. t. m. je umrlo v Ljubljani 7 oseb, in sicer sami moški; med temi sta bila dva tužca. Umrli so: 5 na jetiki, 1 na pljučnici in 1 vsled samomora. Rodilo se je 35 otrok (17 moških in 18 ženskih), med temi dva mrtvorojenčka. Od nalezljivih boleznij je bil prijavljen samo 1 slučaj davice.

Ij Policijska kronika. Od meseca decembra 1921 naprej je prostovoljno izstopilo iz državne varnostne straže v Sloveniji 60 mož, ker niso mogli niti skromno več izhajati. Služba v straži je naporna: 24 ur službe, 24 ur prosto, če ne pride kaj posebnega vmes. Plača pa znaša od 2500—3500 kron mesečno. Naporna služba zahteva tečne hrane, ki si jo pa ljudje ne morejo kupiti in zato se pojavlja beg iz službe državne varnostne straže v Sloveniji. — Kolo znamke »Styria« je bilo ukradeno mizarškemu mojstru Matiji Perko. — France Prešern z Lepodvorske ceste št. 157 je 14. t. m. ob pol 7. uri z bičem udaril 8letno Veroniko Stanko iz Sp. Šiške in jo poškodoval. Zagovarjati se bo moral pred sodiščem. — Učiteljici Pavlini Tomšič je bila ukradena na glavnem kolodvoru listnica, v kateri je imela 3000 kron denarja. — Ivan Tesnar je zadel s tovornim vozom v Kolizejski ulici v dvokolesni ročni voziček, katerega je vozila 11letna Alojzija Vidmar. Voziček je bil močno poškodovan. — Policijska je aretirala skrajno delomrznega zidarja Franca Forcesina, ki je bil v kratkem času dvakrat aretiran zaradi postopanja, a so ga izpustili z naročilom, da si mora poiskati delo, česar pa ni storil, dasi dobe v Ljubljani zidariji dela, kolikor hočejo. — Umetni slikar Konstantin Ivanov je izgubil med vožnjo iz Belgrada v Ljubljano v vlaku 4000 kron.

Ij Zgubila se je zlata zapestnica (dvojnopletena — Doppelpanzer) v soboto pri odhodu posebnega vlaka na Bled ali med vožnjo. Najditelj se prosi, da jo odda proti nagradi pri Turk-u, Streliška ulica 22.

Cerkveni vestnik.

c Marijina kongregacija za moše pri sv. Jožefu ima v ponedeljek, 19. t. m. ob pol osmih zvečer svoj redni shod pri č. gg. jezuitih. Ker se določijo na shodu kandidacije, ki bodo sprejeti ta mesec v družbo, je shod posebno za vse kandidate obvezen. Torej polnoštevilno!

Orlovski vestnik.

Tekma ljubljanskega orlovskega okrožja se bo vršila koncem nastopnega tedna. Dan tekme in navodila se bodo sporočila edinicam v posebni okrožnici. Odeški, kroški, naraščaj, porabite dobro zadnje telovadne ure, da boste v tekmi dobro uspeli. Opozorjam, da je vsakdo, ki telovadi, pod disciplino dolžan, da gre v tekmo! Načelnik JOZ.

Prosveta.

dr. Občni zbor »Pevskega zbora Glasbene Matice v Ljubljani« se bo vršil v petek 30. junija t. l. ob 8. uri zvečer v pevski dvorani. Dnevni red: 1. Pozdrav predsednika; 2. tajnikovo poročilo; 3. blagajnikovo poročilo; 4. poročilo preglednikov računov; 5. volitev novega odbora; 6. slučajnosti. — Odbor.

Dijaški vestnik.

d »Podružnica SDZ v Mariboru« ima 26. junija ob 17. uri v telovadnici č. št. šolskih sester v Mariboru svoj izredni občni zbor. Pridite vsi! — Odbor.

Učiteljski vestnik.

Podružnica Slom. zveze za kranjski in radovljanski okraj zboruje dne 22. t. m. ob 10. uri popoldne na Brezjah. Spored Poročilo predsednika, predavanje g. pisatelja Fr. S. Finžgarja o narodni vzgoji, slučajnosti. Zborovanje bo zanimivo, snov važna in aktualna, zato pridite vsi!

Konferenca učiteljstva ribniškega okraja se po 8letnem presledku vrši 22. t. m., to je četrtek, v Ribnici. Tovariši in tovarišice, sporočite, če le možete pred četrtkom, ako boste skupno kosili, udeležbo in število kosil ravnateljstvu meščanske šole v Ribnici.

Turistika in sport.

Prihodnje tekme S. K. Ilirije. 24. in 25. t. m. gostuje v Ljubljani prvorazredna češka »Sparta«, Kladno, 1. in 2. julija Malostranski S. K. iz Prage. 9. julija Arb. Atletiksport-Klub iz Gradca ter 15. in 16. julija Gersthofer S. V. z Dunaja.

Ilirija: Maribor. Danes ob 18. uri se vrši na prostoru Ilirije nogometna tekma med Ilirijo in prvakom Maribora Slov. S. K. »Maribor«. Maribor je dosegel v letošnji sezoni mnogo lepih uspehov. V prvenstvu mariborskega okrožja je definitivno na 1. mestu in sicer z 19 točkami, torej za 5 točk pred Rapidom. V naši javnosti uživa Maribor posebne simpatije kot prvobornik slovenskega sporta v Mariboru. Goji kombinacijski nogomet, dosegel je znatno stopnjo tehnične izvežbanosti ter ga je šteti poleg Ilirije za najmočnejši slovenski klub. — Pred tekmo Ilirija: Maribor igra prijateljsko tekmo Svoboda. Moste in Ilirija II. Pričetek ob pol 17. uri. (K)

Odprto pismo*

gospodu pokrajinskemu namestniku Ivanu Hribarju v Ljubljani.

Vdano podpisani občani, ki imajo v Ratečaj-Planici na Gorenjskem zemljišča v zasedenem ozemlju, pošiljajo Vašemu Veleblagorodju sledečo nujno prošnjo:

* Uredništvo za spise pod tem naslovom ni odgovorno.

1. Carinski urad na Jesenicah zahteva, da mora vsak râteški občan, ki je star 12 let, plačati 10 Din, ako hoče obdelovati svoje polje v zasedenem ozemlju na Italijanski strani. Kdor ne plača te takse, ne dobi legitimacije za prestop meje ter vsled tega ne more obdelovati svoje lastne zemlje.

2. Ta naredba ni samo brezsrčna, temveč naravnost krivična, zato jej najodločneje ugovarjamo. Mi râteški občani moramo za itak plačevati letni državni davek od zemljišča onkraj meje, sedaj bi pa morali plačevati še nekak harak, sličen turskim razmeram. Tako so namreč svojedobno delali Turki a Srbi, česar vendar Srbi ne smejo pozabiti.

3. Tukajšnji prebivalci so revni ljudje, ki jim je tujec zasedel polovico posestva. Poleg tega je kraj, ležeč 865 m nad morjem, neprodovit. Pridela se le nekaj rži in krompirja, skoro vse drugo se mora kupovati. Naša država bi morala to zapuščeno občino na vse strani ščititi, oproščevati jo dajatev ter olajševati njeno bedno stanje, mesto tega pa jo do skrajnosti izžema, kmalu bolj, nego bi jo mogel izžemati sovražnik.

4. Prejšnja leta so se dajale brezplačne legitimacije samo hišnim gospodarjem. Te legitimacije so veljale za vso njih družino. Po novi drakonski naredbi pa mora plačati vsak ud družine 10 Din, kar bi izneslo v skupni vsoti 1000 in 1000 Din. Ako ima gospodar n. pr. deset družinskih članov, mora plačati od vsake glave 10 Din, torej skupaj 100 Din! Nobenega vprašanja ni, ali moreš ali ne moreš. Brez usmiljenja se zahteva ta nezasišljiva davek. Ko si ga plačal, potem šele smeš obdelovati svoje zemljišče. Revna vdova, ki si je najela majhen košček zemlje, mora plačati na ta način več najemščine in davka, nego je vreden ves njen pridelek. Ali ni to vnebokričeča krivica?!

5. Zato povzdiguje moji glas, ki naj bi ga slišal ne samo gospod pokrajinski namestnik, ampak da bi ga čula vsa Slovenija in da bi se razlegal dol do Belgrada, kjer imamo svoje poslance. Naše ljudstvo je ogorčeno radi silnega izkoriščevanja in bati se je hudih posledic. Toda kaj bi ljudem pomagal silobran z uporom, ko bi bilo potem še bolj nesrečno!

6. Naši sosedje Italijani se posmehujejo tej naredbi in pravijo, da ne bodo hoteli potrjevati legitimacij, ker nimajo toliko birokratskih zmožnosti, da bi podpisovali tako velikih kupov papirja.

7. Prepričani smo, da bo Vaše Veleblagorodje zastavilo ves svoj vpliv, da se ta naredba takoj prekliče.

Rateče - Planica na Gorenjskem, dne 16. junija 1922.

Podpisanih 80 občanov.

Dobro, snažno KUHARICO

sprejemem takoj. Opravljati mora vsa hišna dela in oskrbovati veliko perilo. Mesečna plača 300 Din. Prepis spričeval na naslov: Fr. RAJOVIČ, Vojvode Milenka 32, Beograd. 2397

Izurjene SODARJE

iščemo za takojšnji nastop v stalno delo pod zelo ugodnimi pogoji. Pismene ponudbe na: Anglo - Jugoslavensko Petrolejsko d. d. ZAGREB, Strossmayerova ulica 6. 2367

Salmā

neporušne
kavčukove pete
za čevlje.

GOSPODIČNA z dobro ljudsko-šolsko izobrazbo želi vstopiti v manufakturno ali galanterijsko trgovino kot začetnica-prodajalka, kjer bi imela tudi hrano in stanovanje, v Ljubljani ali kje na Gorenjskem. — Dopisi na upravništvo »SLOVENCA« pod št. 2396.

Starejša prodajalka špeciarij. in meš. stroke želi službe. Naslov pove uprava SLOVENCA pod št. 2398.

Spretnega žagarja iščem za žago samico v Hudem grabnu pri Lešah. — Nastop takoj. — Plača po dogovoru. — Ponudbe na naslov: VALENTIN ŠVAB, mlinar v Lešah hiš. št. 23, p. Brezje.

Službo organista in cerkovnika odda pod jakimi ugodnimi pogoji podpisani urad. Nastop hitro. Ponudbe župnemu uradu št. Peter, pošta 2385 Grabštanj.

Perfekten korespondent z večletno prakso, vešč slovenskega in nem. jezika ter strojepisja, se pod zelo ugodnimi pogoji sprejme. Starost nad 27 let. Vstop čimprej ali najkasneje 1. avg. Reflektira se samo na prvo moč. Ponudbe: Maribor, poštni predal št. 34.

2 manufakturnista dobra prodajalca, zmožna nem. in slov. jezika ter aranžiranja izloži, se pod zelo ugodnimi pogoji sprejmeta. — Reflektira se samo na prvo moč. — Ponudbe: Maribor, poštni predal št. 34.

Kot kuharica - gospodinja išče mesta gospodična srednjih let v kakem mestu Slovenije ali na deželi. Prijave sprejema upravništvo »SLOVENCA« pod: »GOSPODINJA 2416«.

Poštenu, **ŽENSKO** srednjih let sprejmašno mem proti dobri plači k mali družini v mesto. — Znati mora kuhati in vsa hišna dela. — Naslov v upravništvu »Slovenca« pod št. 2411.

Narodna noša svilena in bar. žunast telovnik se proda. — Naslov pri upravništvu »Slovenca« pod št. 2415.

Učenec s primerno šolsko izobrazbo, zdrav in krepek, in nad 30 let **prodajalka** mešane stroke za stara in nova mešana trgovina na deželi dobila takoj mesto. — Samo pismene ponudbe na upravništvo »Slovenca« pod št. 2322.

Po vsemogočni volji Najvišjega se je preselil danes naš najboljši mož, oče, stari oče in tast, gospod

Franc Zupan

trgovec in posestnik na Bledu

večkrat okrepčan s skrivnostmi svete vere, iz dolgega hudega trpljenja v večno domovje.

Pogreb nepozabnega bo v ponedeljek, 19. t. m. ob 10. uri dopoldne iz hiše žalosti na domače pokopališče.

Prosimo molitve za pokoj njegove duše.

Bled, dne 17. junija 1922.

DRUZINI ZUPAN in BURJA.

(Bres posebnega obvestila.)

Javna prostovoljna dražba pohištva

za jedilnico, omare za knjige in obleko in nekaj preprog bo v nedeljo, dne 25. junija, v Domžalah, Gasilni dom. 2403

Iščem SLUŽKINJO

v pomoč in nadomestilo gospodnji za vsa hišna dela in kuhinjo, k dvema osebam, v prijaznem kraju. Samo resne osebe od 30 let naprej imajo prednost. Dobra oskrba in dobra plača. Nastop takoj. Naslov pove uprava »SLOVENCA« pod št. 2215.

Jermena in gože za cepove, lepe biče, prave tržaške bičevnike in motvoz priporoča veletrgovina OSVALD DOBEIC, Ljubljana, Sv. Jakoba trg št. 9.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem naznanjamo pretužno vest, da je naša zlata mamica, oziroma stara mamica, gospa

ANA ZUPANČIČ

posestnica, trgovka in gostilničarka

danes ob 3. uri popoldne po kratki mučni bolezni v 71. letu starosti, prevedena s svetimi zakramenti, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb drage rajnice se vrši v ponedeljek, dne 19. junija ob 9. uri dopoldne iz hiše žalosti, Dolško št. 27, na farno pokopališče Sv. Agate.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v farni cerkvi Sv. Helene. Priporočamo blago pokojnico v pobožen spomin.

Dolško, dne 17. junija 1922.

ŽALUJOČI OSTALI

Poslano.*

Afera Druškovič - Jugoslovenska Union banka.

V svojem poročilu na občnem zboru Jadranske banke od 27. maja t. l. sem rekel doslovno:

>Gospod dr. Druškovič, v službenem svojstvu inspektora Ministrstva za socialno politiko, izjavlja zastopniku tuje države in inozemske družbe, da namerava Jadranska banka, preje slovenski, toda sedaj pohrvaletni zavod, prenesti svoj sedež v Zagreb; da on, inspektor dr. Druškovič kot zastopnik državne oblasti in kot intimni prijatelj g. ministra dr. Zerjavca, s obzirom na naše notranje politične razmere in na obstoječi antagonizem med Beogradom in Zagrebom, ne more dovoliti, da se zastopništvo poveri hrvatskemu, zagrebškemu (sic!) zavodu, ki ne uživa naklonjenosti vlade, in da bi bilo tudi v interesu samega inozemskega društva, ako bi ono poverilo zastopništvo in se naslonilo (sic!) na politično banko, ki ima v vladnih krogih velik vpliv, poudarjajoč pri tem čisto nacionalno pristno beograjsko Zerjavo-Praprotnikovo, večeraj Marburger-Eskompte, danes Jugoslovensko Union, jutri mogoče Agro-Merkur banko.

In na tak način diskreditira klika iz dr. Zerjavovega tabora za one bore novice, ki bi jih ji neslo zastopništvo ene paroplovne družbe, celo iz službenega mesta pred tujim svetom naše narodno jedinstvo in službeno sramoti našo zemljo s tem, da pretvarja državne urade v nedostojne ekspoziture osebnih in strankarskih interesov.

Čenjeno >Jutro< je smatralo za umestno, da je pod bojnim imenom >Afera Navigazione Generale Italiana< že dvakrat pisalo o tej zadevi v očitni nameri, da zavede v zmoto javno mišljenje; ker pa je tudi sam g. dr. Zerjav blagoizvolil objaviti nekoliko topredmetnih insinacij (vidi >Jutro< od dne 28. maja in 14. junija t. l. in >Riječ< od dne 10. junija t. l.), ki mu jih je brzokone sugeriral g. inspektor dr. Druškovič, — kdo pač more boljše obveščati pristojnega ministra, kakor inspektor Ministrstva, — naj mi bo dovoljeno, da predstavim javnosti to novo >Jutrovo< skrupulo.

Afera je v zvezi s podelitvijo koncesije inozemski paroplovni družbi: >Navigazione Generale Italiana, Genova<.

Pristojna oblast za rešitev tega vprašanja je Ministrstvo za Socialno politiko, oziroma, kakor sam trdi g. inspektor dr. Druškovič (alias Jovan Marković za denarne transakcije), oni isti dr. Druškovič, ki je bil nagnan iz >Jadranskega zbora< kot nevreden, da istemu prisostvuje.

Predstavljam, da je g. inspektor zaupna oseba gg. dr. Zerjavca in dr. Kukovca, ker bi ga sicer ne držali na tem mestu v svojem Ministrstvu. Predpostavljam tudi, da je g. inspektor v dobri zvezi s svojim odsotnim pristojnim ministrom, katerega kakor se vidi, dobro informira o raznih dogodkih in to ne samo pismeno, ampak tudi ustmeno, pri čemer se ne plaši niti truda niti dolgega pota iz Beograda do Ljubljane.

Ko sem se v Italiji bavil z ureditvijo vprašanja konverzije Jadranske banke Trst, sem prišel v dotiko z Navigazione Generale Italiana (N. G. I.) in izvedel, da je družba že zaprosila v Beogradu koncesijo za prevoz izseljencev v Južno Ameriko, in za prevoz izseljencev v Severno Ameriko, in da je za to že položila kavcijo v znesku Din 500.000.—, in sicer potom Francoske-Srbske banke.

Prošnja o podelitvi koncesije in kavcija sta se nahajale že pri pristojni oblasti v Beogradu. Vprašanje je bilo v glavnem že rešeno, še preden sem jaz, oziroma Jadranska banka, za to sploh vedel, kar naravno ne ovira organa g. dr. Zerjavca, da trdi, da sem agent italijanske penetracije.

Ko sem zvedel o gornji prošnji N. G. I., sem se takoj zavzel za to, da Jadranska banka Beograd dobi zastopništvo od N. G. I., ker sem računal, da bi se s tem mogla dobro okoristiti zlasti naša afilijacija v Severni Ameriki, — Sakser State Bank. Jaz mislim, da me Jadranska banka plača, da iščem in ustvarjam kupčije, od katerih bo banka imela koristi, ne pa, da fantaziram o duševni superiornosti g. dr. Kukovca in o velikopoteznih gospodarskih programih g. dr. Zerjavca.

G. inspektor dr. Druškovič in njegovi konfidenti so, kakor se vidi, bili mojih misli, kar se tiče eventualne koristi od te kupčije, toda ne kar se tiče banke, ki naj bi imela korist od te kupčije, in... tako je prišel na svet >Jutrovo< prenapljenček: afera Navigazione Generale Italiana.

Ko je bilo jasno, da bo Jugoslovenska Union banka težko dobila to zastopništvo, je g. dr. Zerjav dobil sporočilo, seveda čisto slučajno, da je N. G. I. nevarna za državo; Jadranska banka antinacionalni zavod in agent tuje penetracije; jaz šifkartaš, ki preko Italije pošiljam municijo v Albanijo, od katere poginjajo naši vojaki in... kaj še, gospoda okoli >Jutra<? Dogodil se je še en čudež: organ g. dr. Zerjavca nam je objavil radostno vest skorajšnjega ustanovljenja domače paroplovne družbe za prekomorsko plovidbo (>Jutro od 3. t. m., št. 129), Bonne chance, bodoči admiral!

Tako lice so dali gospodje stvari, ko se je za zastopništvo zavzemala Jadranska banka. Toda ko je šlo zato, da to zastopništvo dobi notorno Zerjavo-Praprotnikova Jugoslovenska Union banka, je g. inspektor dr. Druškovič postopal z družbo N. G. I. kot s svojo ljubljanko. Seveda, to je bilo vse le slučajno, o čemer me bo prepričalo, kakor upam, kako skorajšnje >Poslano<.

Za ilustracijo navajam nekoliko odlomkov iz pisem, ki so jih pisali v tej zadevi funkcionarji, pooblaščenici, da urede to vprašanje s patrijotskim in državotvornim gospodom inspektorjem: >Beograd, 13. aprila 1922... Vzlic temu, da je bilo Ministrstvo za socialno politiko zaproseno, da pošlje vsa obvestila, ki se tičejo Navig. Gen. Italiana ali kraljevskemu poslanstvu ali Jadranski banki, zaprosil me je dr. Druškovič, ki se je sinoči vrnil, da ga danes zjutraj, okoli enajste ure posetim v Ministrstvu.

Odzval sem se pozivu in ob določeni uri sem potrkal na vrata pisarne dr. Druškoviča, ki me je prijazno sprejel.

Oprostil se je najprej, da me je povabil v urad, potem pa mi je dejal... Raztegnitev koncesije na Severno Ameriko za sedaj ni mogoča. N. G. I. mora odpreti svoje agencije za prodajo listkov v Južno Ameriko. Vse druge družbe so že odprle svoje agenture, izjemo dela le N. G. I.

Dovolil sem si omeniti mu, da je N. G. I. imenovala Jadransko banko za svojega agenta, in da pričakuje še vedno rešitev svoje prošnje za razširjenje koncesije (na prevoz izseljencev v Severno Ameriko — op. prev.) zlasti z obzirom na to, da je njegov (v zadevi razširjenja koncesije odklonilni — op. prev.) dopis smatrali za razveljavljen vsled pripombe, ki jo je pripisal Nj. Eks. dr. Krstelj.

Na to mojo opazko je odgovoril dr. Druškovič, da je pooblaščen od ministrskega sveta, da podeljuje koncesije... Če se njegov odgovor na prošnjo za razširjenje smatra kot razveljavljen, bo on takoj izdal novo rešitev, in sicer zopet v istem smislu in bo dal podpisati novo rešitev od ministra, ki ima biti ravno danes določen, da prevzame ad interim ministrstvo za socialno skrb in kojega ime mu za sedaj še ni znano.

Prosim sem ga, naj mi pusti nekaj časa, da morem pisati, ker je nemogoče vsako stvar brzojavnim putem dobro raztolmačiti.

Dodal sem mu, da bom takoj danes pisal in poslal pismo ekspres.

>Toda odgovor mora biti telegrafičen<, je dodal dr. Druškovič, >ker sicer bom dal koncesijo Cosulich-u.<

Takoj sem mu odvrnil, da se N. G. I. še ni odrekla koncesiji za Juž. Ameriko in da je imenovala Jadransko banko za svojega >časovnega< agenta, in sem ga prosil, naj za par dni potrpi.

>Vi veste<, mi je rekel, >da po zakonu družbe sicer predlagajo zastopnike, da pa je odvisno od ministrstva, če jih potrdi ali ne.< —

Nisem mu hotel odgovoriti, to tem manj, ker se je v tem momentu dal prijaviti agent družbe >Cunard<.

>Beograd, 19. aprila 1922... Potem je prešel (dr. Druškovič — op. prev.) na imenovanje agenta in izrazil svoje zadovoljstvo, da je bila Jadranska banka imenovana samo >ad recipientum<, češ da ni v interesu N. G. I., da ona imenuje Jadransko banko, — banko, ki je postala v Jugoslaviji hrvatska, v Trstu pa italijanska; da je bila dobra politična poteza gospoda..., da je o Jadranski govoril Krstlju, katerega brat je ravnatelj imenovane banke v Beogradu; da pa ni prav, če se skuša doseči potrditev (to je Jadranske banke kot agenta — op. prev.), češ da potrebuje N. G. I. vsaj v začetku realno in efektivno podporo, posebno pa v sedanji politični situaciji; da obžaluje, da mi več o tem ne more pripovedovati, toda...

Storil sem vse mogoče, da ga pripravim do tega, da bi govoril; da bi mi >svetoval<, kaj da naj storim, seveda v interesu emigrantov in družbe, in sem mu zagotavljal mojo popolno diskrecijo in hvaležnost.

Tedaj mi je popolnoma zaupno rekel, da g. dr. Krstelj ni več minister za socialno politiko, ampak g. Pribičević, minister prosvete, ki je prevzel Ministrstvo začasno, ki se pa za nič ne briga, dočim on (čitaj: dr. Druškovič — op. prev.) >pomočnik ministrov< v sadnjem času

neposredno dopisuje s pravim ministrom (za socialno politiko — op. prev.) dr. Zerjavcem, kateremu se bolezen boljša, in ki bo skoro prevzel upravo poslov.

Da on osebno nima ničesar proti Jadranski banki, >toda prosim Vas gospod, da me ne kompromitirate...<, ker ne bi hotel imeti neprilik, ko se trudim pomagati družbi, za katero se Vi zavzimate...

Dr. Druškovič je nadaljeval in mi pravil, da so skoro vse druge družbe imenovala kot svoje agente hrvatske banke, s katerimi so pač bile v poslovnih zvezah že nekaj let, da pa je nemogoče kaj sličnega dovoliti tudi ostalim, in sicer iz razloga notranje politike; da je z obzirom na obstoječa nesoglasja med dr. Zerjavom in Jadransko banko, v interesu N. G. I., če se ne pritrudi imenovanju agenta, ki ga je družba predlagala (namreč Jadranske banke — op. prev.), da pa bi morala N. G. I. imenovati za svojega agenta Jugoslovensko Union banko v Ljubljani, zato da si pridobi podporo resne vladne stranke, podporo, ki jo bo vedno rabila.

Zahvalil sem se mu za zaupane mi informacije in nasvete in mu obenem obetal, da Vas bom o tem obvestil s potrebno rezervo.

Opazil sem, da mu to ni prijalo, in je še celo pristavil: >Bolje bi bilo, da to ostane med nama.< ... (Dr. Druškovič — op. prev.) nasmehnil se je in mi ponovil, da je v interesu N. G. I., da pošlje koga v Gružo, da ne napravi neugodnega vtisa na dalmatinske izseljence, in da se nasloni na kako strankarsko banko za to, da se ji bode v vsakem slučaju pomagalo.

Dr. Druškovič je danes zares v položaju, da lahko koristi ali... škodici... >Genova, 17. maja 1922. V zvezi v Vašim zaupnim pismom od 19. aprila t. l., poslanim direktni, Vas obveščam, da je dr. Druškovič ob priliki svojega poseta v Genovi imel priliko, da ponovno govori o znani stvari.

Iz zaupnega razgovora, ki sem ga imel z dr. Druškovičem, sem mogel doznati sledečo:

1. da se Jadranska banka, ki je bila slovenska banka predno je njeno vodstvo prevzel g. Kamenarović, mora smatrati sedaj kot hrvatska banka ne samo radi tega, ker je večji del delnic prešel v roke Hrvatov, ampak tudi radi tega, ker g. Kamenarović namerava prenesti sedež centrale v Zagreb,

2. da dr. Druškovič iz razlogov oportunističnih in notranje politike ni mogel dovoliti, da tudi naša agencija preide v hrvatske roke, ker so že druge družbe bile poverile svoje interese zagrebškim bankam; da pač mi nismo mogli računati s antagonizmom, ki obstoji med Zagrebom in Beogradom, ker so nam mogoče nepoznane notranje politične razmere, da bi pa, ne računaje s temi okolnostmi, mogli ogroziti uspeh našega dela,

3. da bi nasprotno bilo v interesu naše družbe, da se naslonimo na kako nehrvatsko banko s sedežem v Beogradu ali v Ljubljani, ki uživa naklonjenost vlade tako, da bi nam mogla nuditi realno podporo posebno z obzirom na potrebne korake za razširjenje koncesije,

4. da je, radi spora med dr. Zerjavom in ravnateljem Kamenarovićem povzročena s tem, da je bil iz banke zapoden ravnatelj, intimni prijatelj dr. Zerjavca (čitaj A. Praprotnik — op. prev.), in radi kampanje ravnatelja Kamenarovića vodene celo tudi po listih proti dr. Zerjavu, banka slabo zapisana v vladnih krogih, — posebno pri Ministrstvu za Socialno politiko, — in da ji je (banki — op. prev.) nemogoče, da se s uspešni zavzame za našo stvar, pri čemer je dodal, da ravnateljstvo banke (Jadranske — op. prev.) ne bo nikdar imelo dostop do ministrstva,

5. z obzirom na gori omenjeno on (dr. Druškovič — op. prev.), kot prijatelj ministra dr. Zerjavca, nikakor ne more pristati na to, da postane Jadranska banka naš agent.

Vsled teh jakih ugovorov proti banki kot našemu agentu, Vas prosim, da se informirate, ako zgoraj navedeno odgovarja resnici, zato, da se bomo mogli po tem ravnati...

Zahvaljujem se Vam in Vas vljudno zagotavljam...

Menda niso gospodje slučajno predstavili Jadransko banko kot slovenski pohrvaletni zavod v nameri, da izovejo čim jačjo animoznost Italijanov proti banki in da onemogočijo uspehi naporov in mučnih pogajanj, katerih rezultat je bil, da se je delničarjem rešilo Lir 22.600.000, to je okoli 350 milijonov kron (in ne kakor piše >Jutro< K 100.000.000.—) od ogroženega kapitala Jadranske banke v Trstu!?

V svoji težnji, da škodijo zavodu samo zato, ker se jim je le-ta izmuznil iz rok, se gospodje niso ozirali na to, da je kapital tega zavoda naš domači kapital in da s tem zavodu škodijo in upropaščajo v prvi vrsti premoženje delničarjev, čeprav so ti delničarji v precejšnjem številu njihovi politični somišljeniki.

Mislim, da je vsak komentar odveč in da je tu edino vprašanje, ali so osebe, ki so si pisale ta pisma, verodostojne in ako so pisma avtentična ali apokrifna. Nadejam se, da bo g. inspektor sledil zgledu svojega pristojnega starešine, zavihtel § 104. s. k. z. in pripomogel, da se to vprašanje razčisti in klevetniški kaznujejo. Izjavljam, da detajle glede te afere držim na dispozicijo kompetentnim oblastem.

Dolgujem odgovor na insinucijo >Jutra<, da sem italijanski agent, toda ne >Jutru<, ampak delničarjem in poslovnim prijateljem zavoda.

V preteklem letu sem z uglednim njujorskim bankirjem, Slovencem g. Sakserjem, ustanovil v Newyorku banko, podjetje, v katerega je Jadranska banka — Beograd vložila nekoliko milijonov dinarjev. S seboj sem peljal v Newyork kot ravnatelja Slovenca g. Kusa (>Jutro< trdi, da gonim Slovence in jih držim za vrat. To je res, toda samo nekatere izmed >Jutrovih< ožjih prijateljev). Posebno sem mu priporočil, da naj z izseljenci pošteno postopa in jih dobro posluži. Meni je več ležeče na tem, da naša banka dobi čim več zdrave valute iz Amerike, kakor pa, da pri nakazilih bogve koliko zasluži.

Ker N. G. I. v Ameriki nima svoje agencije za nakazila denarja, ampak se poslužuje posredovanja bank, se razume samo ob sebi, da sem se zelo zavzemal, da dobim za banko zastopništvo, vsled katerega bi mogla tamošnja naša afilijacija uspešneje poslovati ne samo z našimi, ampak tudi z italijanskimi izseljenci. Naj delničarji presodijo, kdo bi drugega pri tem poslu bolje izkoristil, ali N. G. I. banko, ali banka N. G. I., in kje leži nacionalna opasnost?

Po mojem mišljenju je rapalska pogodba merodajna za naše odnose z Italijo. Dokler obstoji ta pogodba taka kakor je, jo bom jaz kot ravnatelj denarnega zavoda skušal izkoristiti v gospodarskem oziru kar najbolj mogoče. Da se pogodba event. suspendira ali menja, to je briga kompetentnih faktorjev, ne pa moja.

Odkrito priznam, da moj patrijotizem ne gre tako daleč, da bi svetoval svojim klientom, naj plačajo n. pr. v Turški 100 za ono, kar bi mogli dobiti v Italiji za 80, ali narobe. Moja poslovna memorala gre tako daleč, da celo delam nasprotno, in se trudim, da ugladim svoji klienteli pot tja, kjer bo dosegla boljše pogoje, pa če bi to bila tudi Italija.

Italijanske ladje dnevno pristajajo v dalmatinskih lukah. Vlada je dala dovoljenje družbi Navigazione Generale Italiana, da pristaja v Dubrovniku za izseljence, ki potujejo v Južno Ameriko. Ne vidim, v čem leži nacionalna opasnost, če se bo na isto ladjo ukrcalo tudi nekaj izseljencev za Severno Ameriko. Nasprotno, prepričan sem, da bi nam moglo to samo koristiti, ako bi en del izseljencev, ki bi moral sicer iti preko Trsta, potoval Dubrovnikom.

Dr. Zerjav piše, da mu o akciji >nekega inspektorja Ministrstva< ni bilo ničesar znano. Dr. Zerjav se brani pred imaginarnim napadom: konstatiram, da sem intrigo radi N. G. I. zapisal na račun kliki iz dr. Zerjavovega tabora in vsakomur je poznano, da je dr. Druškovič satelit dr. Zerjavca, še izza časa, ko je dr. Zerjav, kakor sam trdi, rodil svojega sina: >Propagandni fond za Koroško<.

G. dr. Zerjav kot duhovit človek v svojem uvodniku, obelodanjenem v binkoštni številki >Jutra< od 3. t. m., kliče sv. Duha v obliki >gorečih jezikov<, katerim nalaga dolžnost, da pridejo nad nje, to je nad njegovo kliko. Verjetno je, da se je dobrodušni sv. Duh odzval pozivu g. ministra, šel v Ministrstvo za socialno politiko, konferiral z inspektorjem g. dr. Druškovičem in mu dal instrukcije glede podelitve koncesije družbi Navigazione Generale Italiana. Ker smrtniki ne smejo biti poučeni o nebeskih tajnostih, se samo po sebi razume, da g. dr. Zerjav & Co. niso ničesar vedeli za akcijo g. inspektorja dr. Druškoviča, ki je delal seveda po instrukcijah sv. Duha.

>Jutro< št. 129 od 3. t. m. posebno naglašja sledeče: >Afera Navig. Gen. Italiana je načelno važnost in bi bilo prav koristno, da bi se zanjo zanimal tudi parlament.<

Nisem parlamentarec in seveda nimam takih vezi z narodno skupščino v Beogradu, kakor jih imajo aktivni in bivši ministri iz klike >mladinov<. Radi tega si dovoljujem prositi to gospodo, naj ona sama iznese pred parlament afero Navigazione Generale Italiana recte afero dr. Druškovič — Jugoslovenska Union banka, da se bo pred tem forumom moglo podrobno raspravljati o delu državotvornih >borcev sa napredek<.

LJUBLJANA, dne 17. junija 1922.

Ciro Kamenarović,
ravnatelj Jadranske banke.

* Za vsebino tega pisma je uredništvo odgovorno, kolikor določa zakon.

SIRAR

samostojen, več izdelovanja Groyer- in trapistovskega sira z nastopom 1. ali 15. julija, naj pošlje ponudbo z označbo plače MLEKARNI IN SIRARNI:

I. Hejman,

Končanica, Slavonija. 2368

Najcenejše otroške vozičke, dvo-kolesa raznih modelov, vsakovrstni deli za razne stroje, pneumatika in zastopstvo malih pomožnih motorčkov za navadna kolesa: »TRIBUNA«, LJUBLJANA, Karlovska cesta št. 4, Zvonarska ulica št. 1. Sprejmejo se tudi popravila.

Kolarski pomočnik prvovrstna moč, išče službe. — Cenjene ponudbe na: Ignacij MOSTAR, Illova 16, p. Ljubljana. 2404

Iščemo za takoj večjo

meblovano sobo

z 2 posteljama (samo za par mesecev). Ponudbe na upravo lista pod: »Meblovana soba 2405«.

!! POSESTVO !!

obstoječe iz dveh zidanih enonadstropnih hiš, mlina, žage, 4 njiv, gozda in velikega sadnega vrta, se po ugodni ceni proda. — Natančne se poizve pri lastniku. Naslov pove uprava pod št. 2413.

Izdelujemo

kisik

za avtogenično varenje.

Cenjena naročila na tovarno **VOJNOVIČ & CIE.,** GLINCE št. 6 pri Ljubljani.

!!! AUTO !!!

BENCIN PNEUMATIKA
OLJE VSA POPRAVILA
MAST IN VOZNE

Le prvovrstno blago in delo po solidnih cenah nudi

JUGO-AUTO d. z o. z. v Ljubljani.

Telovad. potrebščine

za člane, članice in naraščaj, kakor tudi suknjo za kroj priporoča trdka **A. & E. Skoberne** LJUBLJANA Mestni trg 10.

PRODAM več

konjskih oprem.

Naslov pove upravištvo »Slovenca« pod št. 2377.

Dobro nagrado dam

kdor mi preskrbi stanovanje s 3 ali 4 sobami za takoj ali vsaj do jeseni, v novi zgradbi v Ljubljani. — Ponudbe pod: »MIRNA STRANKA 2284« na upravo.

Zajamčeno sveža jajca

razpošiljam dnevno v zabojih po 1440 komadov ali polovičnih zabojih 720 komadov. Cena K 4-80 komad franco zaboj. Cenjena naročila na: M. KRAMAR, Cerklje 1 pri Kranju. 2293

Kolesarji in cenjene dame

Prepričajte se v lastno korist in ogledite si veliko zalogo dvokoles in otroških vozičkov novih modelov. — »TRIBUNA«, tovarna dvokoles in otroških vozičkov. LJUBLJANA, Karlovska cesta št. 4. — TRGOVINA: Stari trg št. 28. 2389

Ivan Slokan

stavbeno podjetje,

Ljubljana, Študentovska ul. 7

se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela. — Izvršitev točna :: in solidna. — Cene zmerne. ::

Bele oblečke za deklice

navadne otroške in kmečke oblečke v vseh velikostih, bluze, bele in barvaste, najnovjših krojev, ženski in otroški predpasniki, različne športne srajce za gospode, kakor tudi razno drugo perilo lastnega izdelka priporoča po jako nizkih cenah

MODNA IN MANUFAKTURNA TRGOVINA F. in I. GORIČAR Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 29.

Posestvo z vinogradi

je naprodaj na Dolenjskem. Naslov pove upravištvo »Slovenca« pod št. 2355.

Na prodaj je: 5 vagonov lepega sladkega rdečega brinja

1/2 vagona surovega naftalina in 50 hl močan vinski sod.

Kje, pove: F. CVEK v Kamniku.

KUPIM vsako množino borovih in smrekovih brzojavnih drogov

od 8 m naprej. Pism. ponudbe z navedbo postaje na upravo Slovenca pod: »BOR«.

Mlinska svila

orig. švicarske znamke **Dufour & Co., Zürich**

Glavno skladišče za Jugoslavijo pri

Franjo Forgač

Zagreb, Hatzova ul. 25.

Na veliko in malo.

Zahtevajte cenike.

Pozor pred nakupom bakrene žice!

Ker se dogajajo pri Elektrarni Zagradec številne tatvine bakrene žice, prosimo, da iste ne kupujete od sumljivih ljudi, temveč take ljudi takoj prijavite policiji ali orožništvu. Kdor tatu zasledi, dobi nagrado 10.000 kron. — ELEKTRARNA ZAGRADEC v VIŠNJIGORL 2361

Dioničko društvo preje Skodovi zavodi v Plznu

(spojeni z „Sjedinenim tvornicama strojeva d. d. preje Skoda, Ruston, Bromovsky i Ringhoffer“).

Centrala: Praga-Smichov.

Tvornice: Plzen, Doudlevec, Nyrany, Kralj. Gradec, Smichov.

Surovi, napol izdelani in popolnoma izdelani predmeti iz litoga železa in litoga jekla, kovani deli, vse v največjih dimenzijah in težah za vso industrijo, železnice, rudnike, parobrodarstvo itd. — Odlitki iz vseh kovin in elektro-jekla. — Zobasta kolesa („Citroen“, „Maag“ itd.), peresa vseh oblik in vrst, nakovela, precepi na vijake (Schraubstücker), ključki z vijaki itd. — Železne konstrukcije in dvigala. — Parni kotli vseh vrst. — Lokomotive in tenderji za normalni tir. — Parni stroji, stroji na plin in nafto, stroji za hlajenje in izdelovanje ledu. — Stroji za orodje, hidrauliške stiskalnice, parna kladiva, lomila, kompresorji, traktorji, vozilne avtomobilske delavnice, motorji in parni plugi, lokomobile na bencin in valji za valjanje cest. Separatorji za mleko. — Tiskarski stroji itd. itd. — Popolne strojne opreme za tovarne sladkorja, rafinerije, tvornice šprita, tvornice mila, sušilnice, pivovarne, tvornice slada, hladilnice, tvornice ledu, klavnice, rudnike, rudokope in valjone mlne, ladjedelnice, pomorske in rečne parobrode, električne centrale itd.

Prospekti in proračuni na zahtevo. — Zastopstva:

Zagreb, Sajmišče 60. Telefon 14-97. — Beograd, Zorina ul. 62. Telefon 5-78.

Naznanilo. Ivan Ogorelec, ustanovitelj trdke F. P. Vidic & Komp. l. 1888, naznanja, da je izstopil iz te trdke v družbi z gosp. J. Kalmusom, tovarna glinastih peči in štedilnikov, bodeva vodila pod trdko

Kalmus & Ogorelec

trgovino s pečmi in glinastimi izdelki.

Posebno opozarjava, da bodeva imela vedno v zalogi izborne patentovane Lützove peči, specialne pekovske plošče, ploščice za obložitev sten itd.

PISARNA:

Dunajska cesta 14.

Kalmus & Ogorelec.

LJUDSKA POSOJILNICA

r. z. z n. z. v Ljubljani

obrestuje od 1. jul. 1922 dalje

hranilne vloge po 4%

Vežane hran. vloge (t. j. vloge, ki se morajo poprej odpovedati), se obrestujejo po dogovoru.

FIAT[®]-AUTOMOBILI

Glavno zastopstvo:

O. Žužek

Ljubljana, Sodna ulica št. 11

Telefon interurb. 461

nudi od najmanjše 4-cilindrske 6/15 HP do 12-cilindrske 60 HP tipe svetovnoznane osebne avtomobile.

Tovorni avtomobili istih znamk od 1—5 ton.

V nakupu kot obratu najcenejši!

Najugodnejši nakup autoombilov. — Znižane cene!

Fiat
Torino
Austro
Fiat

Prodaj. višji uradnik

izurjen v železninski stroki, izvežban v izvedbi novodobne reklamne organizacije, dober korespondent, podjeten in z veseljem do dela, z znanjem hrvatskega jezika, dobi mesto pri

„Sidro“, akt. dr. za železno trgovino, Zagreb

F. DEBELJAK

(preje A. Rasberger)

Ljubljana, Sodna ulica št. 5.

V Sloveniji največja zaloga gramofonov, orkestrionov na električno in utež, gramofonskih plošč, igel, peres, zvočnic in vseh gramofonskih delov. — Interesentom se igra v trgovini vsak čas brezplačno. — Koračnice, valčki, polke, orkestralna glasba opere, operete. Svetovnoslavni solisti. Cenik brezplačno.

Zaupljivim kupcem tudi na obroke.

Oglas.

Interesenti se obveščajo, da bodo dne 27. junija 1922 (celi dan) intendantura Dravske divizijske oblasti v Ljubljani (vojašnica vojvode Mišiča — preje Belgijska vojašnica — objekt XIV), komandanta Vojnog okruha v Mariboru in Celju in komandant mesta v Ptujju

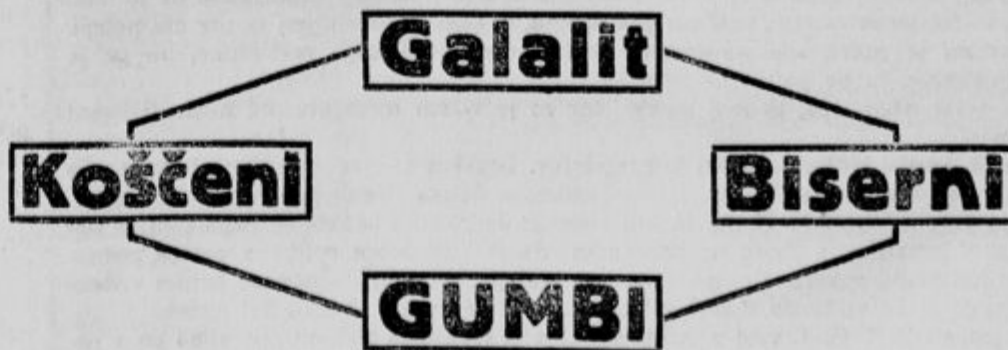
SPREJEMALI USTMENE IN PISMENE PONUDBE

za dobavo trdih gorivih drv za vojaštvo.

Ponudbe se prevzemajo za vsako količino drv.

Komanda Dravske divizijske oblasti

E. Br. 9123 od 16. junija 1922.

Prvovrstni

Brez konkurence

Tovarna za gumbce, Sl. Bistrica

DESTILERIJA D. D.
 prva jugoslovanska tvornica esencija za
 rum in likerje, eteričkih olja in etera.
ZAGREB,
 Boškovićeve ulica št. 7. — Poštni predal št. 143.
 Zastopana na „Zagrebačkom zboru“ v industrijski
 palači, mesto št. 19.

Schneider & Verovšek
 trgovina z železnino in poljedelskimi stroji

ima zopet v zalogi vse poljedelske stroje, kakor gepeljne, mlatilnice,
 slamoreznice, čistilnice, preše in mlne za sadje ter pluge in kose iz
 znano prvovrstnih tovarn.

Za košnje priporočamo znamenite prvovrstne ameriške kosilne
 stroje »Mc. CORMICK« in »DERING«. — Z rezervnimi deli naših
 kosilnih strojev lahko iz naše zaloge takoj postrežemo.

— VSE PO NAJNIZJI DNEVNI CENI —

Najboljši so pravi AMERIKANSKI in angleški
SINGER-šivalni stroji

Singer-igle
 in
 nadomestni deli.

LASTNA
 MEHANIČNA
 DELAVNICA

Singer-olje
 sukanoe
 svila itd.

PRODAJA
 NA
 OBROKE

— Singer-šivalni stroji Bourne & Co New York —
 CENTRALA za kraljevino SHS Zagreb, Marulićeva 5. — Podružnice:
LJUBLJANA, SELENBURGOVA ULICA 3.
 Zagreb, Karlovac, Varaždin, Osijek, Vinkovci, Bjelovar, Brod n/S, Su-
 botica, Novi Sad, Maribor, Sarajevo, Mostar, Banjaluka, Tuzla, Dubrov-
 nik, Podgorica, Beograd, Kruševac, Niš, Skoplje, Veleš, Bitolj, Kragu-
 jevac, Zaječar i Stip. — Zastopstva so v vseh večjih krajih.

Tisoči ljudi v vseh deželah sveta uporab-
 ljajo že 25 let prijetno dišeči

Feller-jev „Elsatfluid“

kot kosmatikum za ne-
 govanje zob, zobnega me-
 sa, glave, kot dodatek k
 vodi za umivanje, ker je
 radi svojega antiseptično
 čistega, osvežujočega de-
 lovanja najboljšega učinka.
 Ravnotako je priljubljen
 kot krepko, blago delujoče
 in vrtlo prijetno sred-
 stvo za drgnjenje
 hrbta, rok, nog in celega
 telesa. Je mnogo močnejši
 in delujoči kot Francosko
 žganje in najbolje sredstvo
 te vrste. Tisoče priznanj!
 Z zamotom in poštnino
 za vsacega: 3 dvojnate
 ali 1 specijalna steklenica . . . 72 K.

Za prodajalce:

12 dvojn. ali 4 spec. steklenice 300 K
 24 „ „ 8 „ „ 570 „
 36 „ „ 12 „ „ 800 „
 poštnine prostu na Vašo pošto. Kdor
 pošlje denar naprej, dobi se popust v
 naravi.
 Dobi se tudi: Eliza obliži za kurja očesa 8 in
 12 K; Eliza mentolni črniki 16 K; Eliza posipalni
 prašek 12 K; prstino Eliza ribje olje 80 K; Eliza
 voda za usta 40 K; Eliza kolonjska voda 60 K; Eliza
 šumski miris 60 K; Glicerina 16 in 60 K; Ljsool.
 Ljsoform 48 K; kineški čaj 4 K; Eliza mrčesni
 prašek 10 K; strup za podgene in miši po 16 in 20 K.

EUGEN V. FELLER, lekarnar
 Stubica donja, Elsatrg 134, Hrvatsko.

Jetika!
 Strokovni zdravnik
 za pljučne bolezni
 dr. Pečnik ordinira
 z izjemo torca in
 petka v St. Jurju ob
 juž. Kupite tudi
 njegove tri knjige
 Navodila, kako do-
 zdravja priti, ozdraviti.

Otroški vozički

dvokolesa, šivalni stroji, pneumatika za
 dvokolesa, motorji in vsakovrstni deli
 najcenejšo v veliki izbiri. Cene na za-
 hito. — Tovarna »Tribunac, Ljubljana,
 Karlovska cesta 4 — Zverarska ulica 1.

Društvo Nestlé
 razpisalo je za svoje člane v kraljevini SHS
tekmo

s številnimi nagradami (glej spodaj popis).

NACRT TEKME JE SLEDECI:

Vsakemu komadu znane čokolade Nestlé je priložena slička.
 Vsak tekmeč - nabiralec mora nabrati kompletno kolekcijo 72
 raznih sličic. Ko tekmeč nabere nekoliko sličic, naj zahteva od
 zastopstva Nestlé Belgrad, Kralja Petra ulica 28 ali Zagreb,
 Gundulićeva ulica 19 album, katerega mu takoj pošljejo po pošti.
 Album vsebuje 72 kopij sličic, kakršne so priložene vsakemu
 komadu čokolade, ter se sličice nalepijo na odgovarjajoča mesta
 in kadar se album napolni, je treba istega takoj poslati zastopstvu
 Nestlé in to samo v Belgrad, Kralja Petra ulica 28, kjer se imena
 zabeležijo v naročilno knjigo v onem redu kakor prispejo.

Radi kontrole je prost vpogled v knjigo tekmeč.
 Prvi prispeli album dobi prvo, drugi drugo nagrado in tako
 naprej. — Vse vrste znane švicarske čokolade Nestlé se dobé v
 vsaki boljši trgovini te stroke.

POPIS NAGRAD:

1. Vozni listek Lrazr. v spal. vozu za vožnjo tja in nazaj Belgrad-Paris.
2. Salonska garnitura, sestojeca iz divana, dveh ločeljev in štirih stolov.
3. Bon za moško obleko v vrednosti 2000 dinarjev.
4. Bon za žensko obleko v vrednosti 3000 dinarjev.
5. Bon za deško obleko v vrednosti 1000 dinarjev.
6. Bon za obleko deklice v vrednosti 1000 dinarjev.
7. Šivalni stroj.
8. Marmornata pisalna garnitura za pisarno.
9. Puška »Flobert«, kaliber 6, s potrebnim številom nabojev.
10. Gramofon s 25 ploščami.
11. Kovčeg s potovalnimi potrebščinami.
- 12.—75. 64 nagrad, sestavljenih iz 3 škatlic Nestléjeve moke, 3 škatlice
 kondenz. mleka, 3 škat. Kakao-Kohler in 3 škat. bonbonov Kohler.
- 75.—175. 100 nagrad, sestavljenih iz prvih švicarskih double- in kovin-
 skih ur z jermeni in brez njih.

2179

Stavbeno podjetje in tehniška pisarna

inž. Alojz Hrovat in inž. Albin Černe

oblastveno avtorizirana civilna inženjerja

v LJUBLJANI, Krekov trg št. 10/I.

- Projektirata in izvršujeta vsa dela, spadajoča v gradbeno inženjersko stroko:
1. Vodne zgradbe: izrabo vodnih sil, elektrarne, žage, mlne, vodo-
 vode, kanalizacije, obrežna zidovja itd.
 2. Mostova.
 3. Železnice in cest: industrijske, poljske, županske in žične železnice
 kakor tudi vsakovrstne transportne naprave.
 4. Železobetonske zgradbe: tovarniška poslopja, skladišča, hleve,
 stropne konstrukcije itd.
 5. Tehnična mnenja in ocene.
 6. Zastopstvo strank v tehničnih zadevah.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

POZIV

k subskripciji novih delnic XII. emisije.

S sklepom občnega zbora delničarjev od dne 24. aprila 1922 k temu pooblaščenim upravni svet Ljubljanske kreditne banke v Ljubljani je sklenil
 provesti zvišanje delniške glavnice

od K 50,000.000.— na K 80,000.000.—

z izdajo

75.000 novih delnic po K 400.— nom.

pod sledečimi pogoji:

1. Dosedanjim delničarjem pripada pravica subskribirati na podlagi
 5 starih 2 novi delnici po tečaju K 650.— tel quel. Odlomki delnic se
 ne vpoštevajo.
2. Novi delničarji morejo subskribirati delnice po tečaju K 850.—
 tel quel. Repartacija teh delnic je pridržana upravnemu svetu. Za ne-
 dodeljene delnice se vplačila vrnejo do 31. julija t. l.
3. Protivrednost subskribiranih delnic je vplačati takoj pri sub-
 skripciji.
4. Subskripcija se vrši od 15. do 30. junija 1922.
5. Kot subskripcijska mesta so določena:
 a) Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani in njene podružnice v Bre-

- žicah, Celju, Gorici, Kranju, Mariboru, Metkoviću, Novem Sadu,
 Ptuj, Sarajevu, Splitu in Trstu.
- b) Hrv. Slav. zemaljska hipotekarna banka v Zagrebu.
- c) Beogradska ujedinjena banka v Beogradu, Hotel Moskva.
- č) Živnostenska banka, filijalka Wien na Dunaju.
- d) Živnostenska banka v Pragi.
6. Nove delnice so deležne dobička za drugo polovico leta 1922.,
 opremljene s polkuponom št. 22 in se izroče subskribentom proti vrnitvi
 začasnih potrdil do konca leta 1922.
7. Ažijski kurzni dobiček se dodeli po pokritju izdajnih stroškov in
 pristojbin pokojninskemu in stavbnemu rezervnemu fondu banke.
8. Uspeh emisije je zajamčen po garančnem sindikatu.

V Ljubljani, dne 7. junija 1922.

Upravni svet.

Underwood

pisalni stroji so najboljši

Zahtevajte ponudbe!

THE REX Co.

LJUBLJANA

Tel. 268 - Gradlišče št. 10 - Tel. 268

Opalograph

razmnoževalni aparati so svetovnoznani

Zahtevajte ponudbe!

III. emisija delnic

Jadranske banke d. d. v Beogradu.

Izvršujoč sklep rednega običnega zbora delničarjev od dne 27. maja 1922, objavlja podpisani upravni svet

povišanje delniške glavnice od Din 30.000.000'— na Din 60.000.000'—

z izdajo novih

nom. Din 30.000.000'— t. j. 300.000 kosov delnic po nom. Din 100'—

s pravico na dividendo za leto 1922.

Emisija novih delnic se bo provedla pod sledečimi pogoji:

1. Delničarji imajo pravico, da na vsako staro delnico optirajo po eno delnico III. emisije po tečaju Din 160— plus 5% obresti od 1. januarja do 30. junija 1922 (Din 4—) od kosa, plačljivo pri podpisu.

2. Z delnicami, ki jih stari delničarji ne bodo optirali, razpolaga upravni svet na ta način, da jih odstopi v prvi vrsti delničarjem, ki žele nadaljnih delnic preko prvenstvene pravice, a potem tudi nedelničarjem.

Cena neoptiranih delnic je določena na Din 190— plus 5% obresti od 1. januarja do 30. junija 1922 (Din 4.75) za kos in se mora plačati ob priliki priglasa.

Kar bode podpisano in vplačano preko števila neoptiranih delnic, se bode repartiralo, a preostala položena vplačila se bodo vrnila.

3. Delničarji, ki hočejo izvršiti svojo pravico opcije, morajo predložiti svoje stare delnice v svrhu prežigosanja v času od 15. do 30. junija 1922 pri blagajnah:

a) Jadranske banke d. d. v Beogradu ali pri njenih podružnicah v Cavtatu, Celju, Dubrovniku, Ercegovem, Jelsi, Korčuli, Kotoru, Kranju, Ljubljani, Mariboru, Metkoviću, Sarajevu, Splitu, Šibeniku in Zagrebu;

V BEOGRADU, dne 14. junija 1922.

b) Jadranske banke d. d. v Trstu ali pri njenih podružnicah na Dunaju, v Opatiji in Zadru;

c) Banke in štedionice za Primorje d. d. na Sušaku ali pri njenih podružnicah na Rijeki in v Bakru;

d) Frank Sakser State Bank, New-York;

e) Banco Yugoslavo de Chile, Valparaiso, Antofagasta, Punta-Arenas, Puerto Natales, Porvenir.

Isti zavodi sprejemajo tudi priglaske izven opcije.

4. Razlika med nominalno vrednostjo in emisijskim tečajem novih delnic pripade po odbitku stroškov emisije rednemu rezervnemu fondu banke.

5. Delničar, ki ne bo v predpisanem roku priglasil prava opcije in izvršil vplačila, izgubi opsijsko pravico.

6. V svrhu zavarovanja III. emisije je osnovan poseben sindikat.

Član sindikata more postati po določenih pogojih vsak delničar, ki ima ali zastopa najmanj 1000 delnic.

Kdor želi pristopiti sindikatu, naj se obrne na Upravo sindikata pri Centralnem uradu Jadranske banke v Ljubljani, kjer se lahko poduči o podrobnih pogojih za pritop.

Upravni svet**Jadranske banke d. d. v Beogradu.**

Cista bilanca

31. DECEMBRA LETA 1921.

AKTIVA

PASIVA

	Dinarji		Dinarji			Dinarji		Dinarji	
Blagajna:					Delniška glavnica			30,000.000	—
a) gotovina	22,792.073	62			Redni rezervni fond			15,000.000	—
b) žiro račun pri Narodni banki . .	6,100.695	58			Vloge:				
c) kuponi	9.133	77	28,901.902	97	a) na knjižice	63,430.998	41		
Valute			1,838.478	07	b) na tekočih računih	192,286.007	60	255,717.006	01
Menice			85,401.267	02	Upniki:				
Devize			1,201.912	26	a) reeskompt pri Narodni banki . .	2,000.000	—		
Lastni vrednostni papirji			61,243.790	86	b) ostali upniki	194,805.937	01	196,805.937	01
Konzorcijalni posli			1,591.939	58	Garancije			19,203.889	85
Dolžniki:					Prehodne postavke			4,245.705	34
a) denarni zavodi	74,304.156	03			Čisti dobiček leta 1921.			4,522.986	14
b) ostali dolžniki	245,649.896	71	319,954.052	74					
Dolžniki za garancije			19,203.889	85					
Nepremičnine			6,158.290	—					
Inventar			1	—					
			525,495.524	35				525,495.524	35

Predsednik upravnega sveta:

Franjo Duboković l. r.

Ravnatelj:

Č. Kamenarović l. r.

član upravnega sveta.

Primerjali s knjigami ter našli v redu:

NADZORSTVENI SVET:

Janko Joyan l. r.

Gustav Pirc l. r.

Dr. Otokar Rybář l. r.

V BEOGRADU, dne 31. decembra 1921.

Za knjigovodstvo:

Prokurist J. Skojčić l. r.

Pooblaščenec A. Pečar l. r.

Zahtevajte
posod**CHARTREUSE**

torčke

M. Druškovič in drug
MARIBOR, Koroška cesta 39.družba
z o. z.**Stroji**
za
obdelovanje lesa**Turbine**
transmisijearmature
sesalke
zvonovi**Strojne tovarne in livarne d. d.**
Ljubljana